

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXVI

Lapkritis - November 12, 1981

Nr. 44

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VYSKUPAI IR BOMBOS

Kas kaltas: žmogus ar jo įrankiai?

Vytautas Meškauskas

Užpereito penktadinio 'Mac Neil-Lehrer report' TV programa buvo skirta katalikų hierarchijos opozicijai prieš atominius ginklus. JAV esama apie 350 R.K. vyskupų, iš jų 29 yra pasisakę prieš atominius ginklus. Tai būtų mažiau kaip 10%, tačiau jų balsas gali būti svarsnis už skaičių, nes netrukus kongresas pradės svarstyti išlaidas gynybos reikalams. O bet to, opozicija prieš atominius ginklus jau dabar yra - jei nelabai skaitlinga, tai jau bent labai triukšminga Vakarų Europoje. Būdinga taip pat, kad tokia opozicija yra labai naudinga Sovietų Sąjungai, kuri norėtų išlaikyti isigyjamą persvarą atominiuose ginkluose. Brežnevas nepraleidžia nė vienos progos nepagąsdinęs, kad pavartojimas bent vieno, kad ir mažiausio kalibro atominio ginklo, pradės totalinį karą. O kad be tokių ginklų neįmanoma sustabdyti sovietų tankų masės - jai pradėjus veržtis per Vokietiją ir kitas Vakarų Europos valstybes Atlanto link - jis, aišku, nekalba.

Tie 29 vyskupai, žinoma, ne dėl noro padėti Kremlui priešintis atominiams ginklams. Aplačiai imant, jie samprotuoja, kad atominiai ginklai yra tokie baisūs, gali padaryti tiek daug žalos, kad netenka bet kokios praktiškos reikšmės ir už tat yra nemoralūs. Kai taip išsakyklos dėstė San Francisco arkivyskupas, jo klausytojai net atsistojo jam plojo. Seattle arkivyskupas ragino nemokėti mokesčių, jei bus tęsiamas atominis ginklavinimas, o vienas iš Texaso vyskupų kurstęs nedirbti atominių ginklų fabrike. Toks didelis JAV vyskupų nuomonių su tapimas su kraštutinės Amerikos kairės pažiūra sukėlė nerimo JAV katalikų tarpe. Da-

lyvavęs TV programoje konservatyvus katalikas pasaulietis manė, kad tokia pažiūra skatina pasiduoti sovietų šantažui. Jis už derybas dėl abipusio nusiginklavimo, tačiau ne už viensališką nusiginklavinimą.

Gaila, kad per pusę valandos tos temos nebuvo galima plačiau išvystyti ir iškelti klausimą, kas dėl susidariusios padėties kaltas: žmogus, ar jo žmogus, ar jo įrankiai?

Dviem atominėm bombom buvo priversta kapituluoti Japonija. Dabar norima išaiškinti, kad tai buvo padaryta be reikalo. Japonija būtų pri-

(Nukelta į 2 psl.)

Vliko Seimo atidaryme Clevelande lapkričio 7 d. kalba A. Kasulaitis. Prie prezidiumo stalo sėdi: M. Pranevičius, V. Mažeika, J. Stiklorius ir M. Blynas. J. Garlos nuotr.

VLIKO SEIMAS CLEVELANDE

AURELIJA BALASAITIENĖ

City of Cleveland
GEORGE V. VOINOVICH, MAYOR

PROCLAMATION

Designating November 6-8, 1981, as

"SUPREME COMMITTEE FOR LIBERATION OF LITHUANIA
CONVENTION DAYS IN CLEVELAND"

On behalf of all the citizens of Cleveland, I take this opportunity to welcome the delegates of the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania to our City for your convention which will be held on November 6-8, 1981 at the Lithuanian Community Center.

We salute the courageous stand of all Lithuanians in the free world, led by the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania, against Soviet tyranny and aggression.

We salute the heroic struggle of the oppressed people of Lithuania who are noble proof that even the most cruel and evil persecutions, religious suppression, arrests and deportations to Siberia, and the annihilation of elemental human rights, cannot destroy the will of an enduring and heroic people who thirst to see their country free again.

Joining in the hope for freedom for all oppressed nations, we pray with the words from the National Anthem of Lithuania:

"Front of light, may your bright sun
Pierce all that's in darkened sheen;
Show us truth's noble way,
And we'll follow in your gleam."

NOW, THEREFORE, I, George V. Voinovich, Mayor of the City of Cleveland, do hereby proclaim November 6-8, 1981 as "SUPREME COMMITTEE FOR LIBERATION OF LITHUANIA CONVENTION DAYS" in Cleveland. I urge all citizens to remember the people of occupied Lithuania in their prayers and deeds for liberty and independence.

IN WITNESS WHEREOF, I have
set my hand and caused the
Corporate Seal of the City
of Cleveland to be affixed
on this 4th day of November
in the year 1981.

George V. Voinovich
MAYOR

Clevelando mero George V. Voinovich paskelbta proklamacija Vliko seimo Clevelande proga.

VLIKo seimas, kuris Clevelande vyko š.m. lapkričio 6-8 dienomis, yra visiems svarbus ir reikšmingas mūsų politinio gyvenimo įvykis, liudijantis mūsų valstybingumo sampratos testinumą ir Lietuvos laisvinimo pastangų nenuilstamumą. Paskalos apie mūsų veiksmų trintis turėtų nustoti savo pasekėjų, pamačius pavienių asmenų pasiaukojimą ir idealizmą, siekiant mums viems aukščiausio tikslo. Stebūklų padaryti negali niekas, todėl nereikalaujame stebūklų iš tų, kurie nuo eilinio, laisvame pasaulyje gyvenančio lietuvių tesiskiria savo dvasios jėga, savo pasiryžimų tvirtumu ir savo asmeninio gyvenimo didelės dalies pašventimo mūsų tautos ateities labui.

Lapkričio 6 dienos vakare, Clevelando Lietuvių Namuose į susipažinimo vakarą susirinko gausus būrys delegatų, visuomenės veikėjų, spaudos atstovų ir svečių. Jaukioje ap linkoje delegatas iš Venecuelos H. Gavorskas kalbėjosi su neseniai iš Lietuvos pasitraukusiu profesorium K. Eringiu.

Seimo narius ir svečius pasveikino seimo prezidiumo pirmininkas Algirdas Kasulaitis, linkėdamas seimo darbams malonios lietuviškos nuotaikos. Ta proga susirinkusiems buvo pristatytas VLIKo pirmininkas Kazys Bobelis, vienas iš VLIKo steigėjų Balys Gaidžiūnas, ALTo pirmininkas Kazys Sidlauskas ir neseniai iš Lietuvos į laisvę pasitraukęs prof. Kazys Eringis. Prie užkandžių ir kilnaus gėrimo taurės buvo draugiškai pasikeista mintimis ir sugestijomis būsimų seimo sesijų temomis. Svečiai ir atstovai išsiskirstė, tarpusavyje užmezgę jaukų, asmenišką ryšį.

Lapkričio 7 d. rytą, seimo atstovų registraciją pravedė Beatričė Natkevičiūtė ir Dalia Orantaitė. Pirmąją seimo sesiją pradėjo organizacinio komiteto pirmininkas Vytautas Jokūbaitis, pasveikindamas seimo narius ir linkėdamas seimui darbingos bei jaukios nuotaikos. Jis pristatė Clevelando seimo rengimo darbo komitetą kurį sudarė sekantys asmenys vicepirmininkai - Algirdas Kasulaitis ir Jonas Virbalis, išdininkas Vytautas Januškis ir nariai - Kazys Karalis, Juozas Stempuzis, Alfonsas Mikulskis Vincas Akelaitis ir Henrikas Idzelis - Lietuvių Fondo atstovas. Taip pat buvo paskelbtas seimo garbės komitetas, kurių tarpe buvo ir populiarius Clevelando miesto meras George V. Voinovich.

Seimo prezidiuman buvo pasiūlyti sekantys asmenys: pirmininkas - Algirdas Kasulaitis (Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga), vicepirm. - J. Stiklorius (Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjū-

(Nukelta į 4 psl.)

Kairėje: Vliko seimo, įvykusio Clevelande lapkričio 7-8 d. dalis atstovų su pirm. dr. K. Bobeliu. J. Garlos nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Kas vyksta Lenkijoje? - Nauja situacija Vid. Rytuose. - Spaudimas i Izraeli dideja.

Kas prieš metus galėjo tikėtis, kad komunistinės Lenkijos ministeris pirmininkas turės prašyti tautos valstybei tvarkytis iš nepriklausomų darbininkų unijų ir Bažnyčios hierarchijos? Bet taip atsitiko. Jau pats faktas, kad karys iškilo į partijos vadus, yra pirmas atsitikimas komunistinėse santvarkose. Tiesa, ir Stalinas buvo maršalas, ir Tito - bet tai buvo daugiau garbės titulai. Wojciech Jaruzelski iškilo todėl, kad komunistinė sistema subankrutavo ir buvo reikalingas žmogus uniformoje, kad išgelbėtų tai, ką išgelbėti dar galima. Lenkijos ūkiška padėtis kas dieną blogėja. Ateinanti žiema bus labai ilga ir šalta. Ar lenkai pajęgs per ją išlaikyti užsižiebusią laisvės ugnelę?

Kompartija negali įsakyti kaip anksčiau. Ji gali tik iškinti, kad reikia taip, ar kitaip elgtis. Buvus partijos bosas Kania viešai kalbėjo apie nepriimtinius Solidarumo reikalavimus: trumpesnes darbo valandas, mažiau cenzūros, leidimą organizuoti ūkininkams ir darbininkų įmonių kontrolę, tačiau praktiškai visur nusileisdavo. Jaruzelskio pozicijos yra kiek stipresnės, nes iš vienos pusės jis turi ir partijos, ir sovietų pasitikėjimą; iš kitos - ir eiliniai lenkai jį daugiau pasitiki. Savo laiku jis pareiškė, kad kaip lenkas patriotas jis niekada negalės įsakyti šauti į savo tautiečius, kas jam dabar labai padeda.

Prieš bandydami jam padėti, Solidarumas ir Bažnyčia turėtų gauti kokių nors garantijų, kad Jaruzelskis atsigavęs nesunaikins savo tautiečių. Garantijos turėtų būti ne žodinės ar raštinės, bet režimo struktūros, kad, valdžiai nesilaikant pažadų, galima būtų atsakyti streikais. Bet tai jau reikštų ne tik faktinį, bet ir formalų komunistinio režimo panaikinimą. Ar Maskva gali prie to prileisti? Kaip ilgai ji gali nuduoti, kad nemato kas darosi? Antra vertus, Maskva jau seniai sutiko su didelėmis ūkinėmis permainomis Vengrijoje, kurios atnešė komunistinėse valstybėse nepažįstamą gerbuvį. Tos permainos tačiau įvestos be didesnio triukšmo, nejučiomis.

Tuo tarpu Amerikoje dėmesį nuo Lenkijos nutraukė galimi pasikeitimai JAV Vid. Rytų politikoje. Iki šiol Washing tonas oficialiai laikėsi Camp David susitarimo tarp JAV, Izraelio ir Egipto, kurio esmė buvo tokia, kad Izraelis atiduoda Egiptui jo okupuotas teritorijas Sinajaus dykumoj už normalius taikos santykius. Izraelio saugumas garantuojamas JAV ir kitų valstybių kariuomenių dalimis neutralioje zonoje tarp abiejų valstybių. Kartu sutarta, kad palestiniečiams bus duota autonomija, kokia - iki šiol dar nesutarta. Tas sutarimas buvo reikalingas Egiptui, kad pasiteisintų prieš kitas arabų valstybes už

pasitraukimą iš bendro fronto. Kadangi Egiptas yra skaitlingiausia ir daugiausiai civilizuota arabų valstybė, kitos arabų valstybės nesudaro didelės grėsmės Izraeliui. Bėgino vyriausybė manė, kad taip dalykams susiklosčius ji turi prieš susitarimą dėl autonomijos galimai stipriau išgalėti tose teritorijose, kur ta autonomija bus paskelbta. Ji skubinosi ten pristeigti galimai daugiau ginkluotų naujokynų, kurie padėtų tą teritoriją kontroliuoti. Atrodo, kad delsdama susitarti dėl autonomijos, ji apsiriko.

JAV strateginiai interesai Washingtoną privertė žiūrėti toliau į Rytus, kur didžiausia to rajono arabų galybė yra Saudi Arabija, pinigais remianti kitas to rajono valstybes ir tokiu būdu turinti didelę įtaką į jas. Saudi Arabija padėjo nustatyti paliaubas Libane.

Administracija ne tik pažadėjo Saudi Arabijai parduoti daug ginklų, bet Reaganas staiga apsižiūrėjo, kad jau rugpjūčio mėn. paskelbtas Saudi Fahd taikos planas turi ir gerų pusių. Štai tas planas:

1. Izraelis pasitraukia iš visų okupuotų arabų teritorijų, įskaitant ir arabų Jeruzalę;
 2. Iš atiduodamos teritorijos atitraukia naujokynus;
 3. Garantuojama religinė laisvė;
 4. Palestiniečiai gali grįžti namo, o tie, kurie nenorės, turės būti atlyginti.
 5. Pereinamuoju laikotarpiu, kelis mėnesius Vakarų pakraštį ir Gazos juostą kontroliuos Jungtinės Tautos.
 6. Po to bus įsteigta nepriklausoma Palestinos valstybė su sostine Jeruzalėje.
 7. Visi to rajono kraštai galės gyventi taikoje.
 8. JT ar jų nariai garantuoja tų principų įgyvendinimą.
- Izraelis tuoj pat paskelbė, kad tie principai yra jam nepriimtini, nes siekia Izraelio sunaikinimo dalimis. Izraelis nesutinka su visų teritorijų atidavimu, nes tai atima jam sąlygas gintis; jis negali atiduoti Jeruzalės, nei sutikti su atskira palestiniečių valstybe, kuri būtų Maskvos išnaudojama. Washingtonas, bent kai kas Washington, tame plane įžiūri pažangą ta prasme, kad Izraeliui jau pripažįstama egzis-

tencijos teisė, nors jis išakmiai nepaminėtas 'to rajono valstybių tarpe' (7 punktas). Idomu kad iš principo tokiam planui pritaria ir Vakarų Europa. Būdinga, kad Prancūzija sutiko talkininkauti amerikiečiam saugojant neutralę zoną tarp Egipto ir Izraelio. Kaip ten būtų, spaudimas į Izraelį didėja ir jis jau turės pasireikšti derybose dėl autonomijos.

Vyskupai ir bombos...

(Atkelta iš 1 psl.)

versta kapituliuoti ir kitaip. Tačiau tai būtų pareikalavę papildomų amerikiečių karių aukų ir ko gero būtų padėję so vietams praplėsti savo įtaką Tolimuose Rytuose, ko Japonijai greičiau kapituliavus - jie nespėjo. Žinoma, gaila žuvusių moterų, vaikų ir senelių tačiau ir karių milžiniška dauguma kariavo ir šaudė vienas į kitą ne iš malonumo, bet priversti.

Pagaliau milijonus žmonių buvo sugebėta numarinti su visai kukliais ginklais, kaip revolverių ar šautuvų šūviais ar durtuvais. Skaičiuojama, kad Stalinas išžudė bent 6 milijonus vidutinių ūkininkų, vadinamų 'kulokų', 12 milijonų tikinčiųjų, kelis milijonus niekuo nedėtų žmonių vien dėl to, kad jie būtų galėję būti jo režimo prieštariai. Sovietai skelbia, kad per antrą pasaulinį karą, vestą be atominių ginklų, jie turėjo 20 milijonų žmonių nuostolių.

6 milijonus žydų išžudė naciai tam tikslui nepavartoję daug ginklų. Jų dauguma buvo nuvodyti automobilių motorų dujų. Per automobilių eismo nelaimės Amerikoje kasmet žūsta 50,000 žmonių. Ar dėl to reikia uždrausti automobilius? Kol kas dar nebuvo girdėti, kad vyskupai čia važiuotų vizituoti savo parapijas arkliais.

Žinoma, morališkai visi kariai yra smerktini, bet praktiškai visos kariuomenės turi savo kapelionus ar politikus, kurie neragina tuoj pat pasiduoti.

Negalint visai išvengti karo, buvo bandoma surašyti jam

Iš kitos pusės

Labai atsiprašau, kad turiu dar kartą grįžti prie vieniems įkyrėjusios temos — Lietuvos vadavimo per Californijos Public Relations firmą. Atsimenate Bendruomenės aiškinimą, kad ji geresnis veiksnys nei... demokratiškai rinktas. Tuo tarpu VLIKas ir ALTas esą mažiau aiškos kilmės. Atseit, mažiau reprezentatyvūs. Tą syk šioje vietoje teko nurodyti, kad toks 'juridinis' ginčas yra beprasmiškas. Iš tikro greitai ir Bendruomenė sudarė visokias savo tarybas iš niekieno nerinktų asmenybių.

Nepaisant skambių titulų kaip: "JAV LB ryšininkas Washington", "JAV LB ryšininkas tarptautiniams reikalams" — jei taip eis toliau, greitai susilauksime ir eilės ambasadorių — ir pasigirimų laikraščiuose "rinkto" veiksnio veikla nepadarė stipresnio įspūdžio net ji kontroliuojantiems frontininkams. J. Kuprionis aiškino DRAUGE, kad

"... ligišiolinė veikla parodo, kad reikia jį ieškoti ir kitokių kelių. Piniginiai tampame vis pajėgesni. Tiesa, lietuviškiems reikalams lėšų vis trūksta. Bet aukotojai vadovaujasi savo galvojimu ir nusistatymu: vienam dalykui aukoja, kitam ne. Matomai pagal šį dėsni ir tikimasi, kad praplėstas veiklos būdas turės rėmėjų."

Tas 'praplėstas veiklos būdas', — svetimiams lengviau atiduoti pinigų, negu saviems — buvo pasamdyti PR firmą. Tolimesnė eiga jau yra istorija. Būdinga tačiau, kad pati idėja neatėjo iš rinktos Bendruomenės, bet pašaliečių, kurie patys surinko per 10,000 dol. ir dar apie tiek surinko iš Fronto Bičiulių Savaitės,

Po to Bendruomenei neliko nieko kito kaip naują veiklą paimti po savo sparnu. Drauge pasirodė pranešimas: "Bendruomenė plečia politinę veiklą." Kažkokios tarybos posėdyje nutarta Los Angeles baltų pastangas remti ir savo pirmumo įrodymui skirti to vieneto visus lietuvių direktorius, kurie jau patys save išsirinko. Tokiu būdu, nors pavėluotai, garbė buvo išgelbėta. Bet ką tai bendro turi su demokratija? **vm**

vesti taisyklės, draudžiant žudyti pasiduodančius, saugojant civilių teises ir t.t. Pirmo pasaulinio karo metu jų dar buvo laikomasi, nors nevisur. pav. prekybiniai laivai jūrose buvo skandinami be įspėjimo. Antrojo karo metu su karo teisės normomis buvo dar mažiau skaitomasi. Imkime pavyzdžiui, kad ir miestų bombardavimą. Simtai tūkstančių civilių žuvo beprasmiškai vokiečių miestų, kurie neturėjo jokios karinės reikšmės, bombardavime.

Karo pabaigoje buvo visai sunaikintas Dresdeno miestas, kuriame žuvo keliolika ten prisiglaudusių lietuvių pabėgėlių. Kai dvidešimt keliems metams po to praslinkus į Dresdeną tarnybos reikalais atvyko vienas amerikietis karininkas-lietuvis, jam sovietų patvaikymu buvo atsakyta duoti kambarį viešbutyje. Girdi, jūs su bombardavote šį kadaise buvusį gražų miestą. Likimo ironija norėjo, kad tas karininkas, bombardavimo metu būdamas dar mažas vaikas, pats vos vos išsigelbėjo iš liepsnojančių to miesto griuvėsių...

Beprasmiška? Žinoma. Iš

viso to chaoso tačiau ryškėja viena taisyklė. Nuo karo atgraso tik prieš stiprumas, o ne silpnumas.

JOURNEYMAN MILLWRIGHT

Park Drop Forge Division of Park, Ohio Industries, Inc. Head quarters in Cleveland, Ohio has an opening for a Journeyman Millwright with 3 to 5 years experience in a steel mill or forging facility. Second shift should be acceptable to applicant.

Impressive benefits include: Journeyman rate, cost of living, shift differential, fully paid company benefits, including excellent group health insurance, life insurance, vacation and an attractive pension plan.

Qualified applicants should contact INDUSTRIAL RELATION DEPT.

PARK DROP FORGE DIVISION
PARK OHIO INDUSTRIES, INC.

777 EAST 79 STREET
CLEVELAND, OHIO 44103

Equal Opportunity Employer
M/F/V/H (44-45)

OPPORTUNITY FOR RN's & LPN's

To work & live in a small Congenial Community & Health Center. We have full & part time positions open on all shifts! Some supervisory skills helpful; full company benefits. Apply in person or call 219-293-0511 between 8 a.m.-4 p.m.

Elkhart Health Care Center
1400 W. Franklin
Elkhart, Ind. 46515 (42-51)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

PUBLICATION NUMBER (USPS-157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiuro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SKUBUS IR NEATIDĖLIOTINAS GARBĖS REIKALAS

Washington D.C., Jungtinių Amerikos valstybių sostinė, kasmet aplanko milijonai turistų iš įvairių krašto vietų ir užsienio. Ten jie susipažįsta su valdinėmis įstaigomis, istoriniais pastatais, paminklais, muziejais, kultūriniais įrengimais ir visa kita, ko vertai galtingiausios pasaulio valstybės sostinė gali didžiuotis. Joje lankosi ir nemaža lietuvių, kurių dažnas pravažiuoja šiaurės vakarų šešioliktąją gatvę ir bent iš lauko pasižiūri į geroai pasenėjusį pastatą, kuriame yra įsikūrusi Lietuvos respublikos pasiuntinybė. Ne vienas apsilanko ir jos viduje. Ir kaipgi sostinėje būdamas nesusipažinsi su ta miniatiūrine Lietuva, kuri akivaizdžiai reprezentuoja gražiausius nepriklausomybės laikus, bet reali ir gyva net ir tada, kai JAV prezidento F.D. Rooseveltto kaidais pasakyti žodžiai - 'Sakyti, kad Lietuva neteko nepriklausomybės, negalima. Lietuva neprarado savo nepriklausomybės. Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai nutraukta.' - dar vis negali būti pakeisti džiugia Lietuvos laisvės deklaracija. Tatai buvo kiek kitais žodžiais JAV delegacijos oficialiai pasakyta ir praėjusių metų gruodžio mėn. Madride, tęsiant Helsinkio konferenciją.

Kukliai atrodo pasiuntinybės pastatas iš lauko, nė kiek neiškilmingiau iš vidaus. Kurie jame lankėsi prieš 20-30 metų, jau tuomet matė remonto reikalą. O nubėgę metai vis daugiau ir daugiau spaudė savo žymes. Minimaliausio pasiuntinybės personalo dėmesys buvo ir tebėra sukauptas laisvės bylai vesti, mažiausiai rūpinantis savo buveine, jos atnaujinimu bei sumoderninimu. Jeigu jo žinioje vartytųsi milijonai, lešų pilnai pakaktų ir vienam ir kitam dalykui. To nesant - vos susigraibstoma būtiniausioms pasiuntinybės funkcijoms atlikti, pastatui gražinti nebelieka. Bet, kada paaiškėjo grėsmingas pavojus neatnaujintus pastato visiška jo nebetekti, praėjusią vasarą Alto ir LB vadovybių sutarimu pasigirdo aliarmuojantis įspėjimas: skubiai gelbėkime, kol dar laikas.

Pasiuntinybės pastatui atnaujinti ir sumoderninti, labai kukliai skaičiuojant, reikalinga apie pustučio šimto tūkstančių dolerių. Tokia suma būtų buvusi baisi prieš tris

dešimt metų, bet nebe dabar, kada jau nemaža paskutinės ateivių kartos žmonių yra įsigiję puošnias ir brangias rezidencijas, kurių išlaikymas kasmet atseina po apskritą sumą. O kas suskaičiuos intelektualus ir prasigvenusius profesionalus bei verslininkus, kurių metinės pajamos dešimteriopai viršija pensininkų gaunamas pašalpas, iš kurių neretas pensininkas geriems tikslams nesigaili skirti net ir šimtinės.

Iš tikrųjų pasiuntinybės naudojamas pastatas nėra jos nuosavybė. Tai mūsų visų turas. Mes visi, kurie siekiame Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, esame daliniai jo savininkai. Kaip tokiems, mums negali būti vienas ir tas pats, ar mūsų pasiuntinybė Washingtone veiks; ar savo - kartu ir mūsų! - svečius priiminės nugyventame name ar švariai ir moderniai sutvarkytoje būstinėje. Čia jau nebe pasiuntinybės personalo, bet kiekvieno mūsų tautinės garbės reikalas. Ir tai neatidėliotinas reikalas.

Jeigu per palyginti trumpą laiką Lietuvių Fonde auga jau trečias milijonas, jeigu visokiems renginiams ir pasižmonėjimams be ypatingų pastangų surenkama keli šimtai tūkstančių ir panašiai, tai visos išeivijos mastu surinkti numatyta suma, atrodo, turėtų būti patys niekai.

Mūsų žmonės ne kartą buvo dosnūs, kada matė aiškų ir gyvą reikalą. Rodė širdį ir atvėrė savo pinigines. Pasiuntinybės reikalas toks ir yra. Juo greičiau susirinks numatyta suma, tuo geriau. Pagal jos dydį architektai galės atitinkamai plėsti ir tobulinti numatyto remonto planus. O jeigu susirinktų ir kiek didelesnė suma, kuo netenka abejoti, ji praverstų pasiuntinybei modernesnėmis aptarnavimo bei susižinojimo priemonėmis pasirūpinti. Tokiomis, kurias šių dienų technologijos amžiuje naudoja net ir vidutinės JAV biznio įmonės - tačiau jų, ar panašių, dėl ribotų išteklių vis negalėjo išgyti mūsų Lietuvos respublikos pasiuntinybė Washingtone.

Paskiri asmenys, organizacijos, draugijos, klubai ir fondai - savigarba turi mus visus skatinti šiandien: aukokime Lietuvos pasiuntinybės namų remontui patys ir neužmirškime paraginti kitus, kad jie darytų tą patį. Siųskime pini-

LB Tarybos suvažiavime Bostone, spalio 24-25 d. d., kalba Kultūros tarybos pirm. I. Bublienė. Prie stalo sėdi: LB Krašto valdybos pirm. V. Kutkus, Tarybos prezidento pirm. V. Izbiakas ir tarybos prez. narys Č. Mickūnas. R. Monomaičio nuotr.

JAV LB IX Tarybos darbai ir dienos Bostone (2)

Socialinių reikalų tarybos pirm. dr. Antanas Butkus, kaip atrodo, nepabūgo itin sunkios ir sudėtingos rūpesčių naštos. Kruopščiai ir dalykiškai paruoštu pranešimu dr. A. Butkus apžvelgė vienerių metų Soc. reikalų tarybos veiklą, pabrėždamas, kad turimi daliniai statistikos duomenys rodo, jog 'didžiulė dauguma vyresnio amžiaus lietuvių pasisako už būtiną reikalą įkurti 'Lietuviškas sodyba', pritaria LB rūpesčiams 'skiriamam vyresniųjų tautiečių socialinei globai'.

1981.V.7-8 d.d. Soc. reikalų tarybos atstovai prof. dr. Regina Kulienė, socialogė Galina Sužiedėlienė ir dr. A. Butkus lankėsi Washingtone ir Federalinės valdžios konsultantų įstaigose, teiravosi bei studijavo galimybes Liet. sodybų įkūrimo reikalais. Paaiškėjo, kad yra realios galimybės prieinamom sąlygom Lietuvos sodybas įkurti. Rūpinamasi, kad WHCA (Baltųjų Rūmų Konferencija, kuri rūpinasi senatve) konferencijoj su balsavimo teise galėtų dalyvauti LB Soc. reikalų tarybos nariai sociologai - dr. R. Kulienė, dr. V. Cernius ir G. Sužiedėlienė, kuri Tautybių parodoj tvarkys lietuvių skyrių. Dr. A. Butkus pranešime randami ir jo vad. tarybos ateities darbai: a. pravesti antrąjį surašymą, pradedant nuo 50 metų amžiaus lietuvių, b. sukonkreinti Lietuvių sodybos planus ir stengtis juos realizuoti, c. paruošti soc. gerovės patarėjams kursus 1982 m. vasarą, e. organizuoti individualios pagal-

gais, teikime juos per savo organizacijos vadovybes, rašykime čekius, jų gavėjui nurodymu Lithuanian Legation. Ir visą tai kreipkime šiuo adresu: Lithuanian Legation, 2622 16th Street, N.W., Washington, D.C., 20009

Nė viena auka nebus nei permaža, nei perdidelė. Kiekviena parama pasiuntinybėje laukiama ir su giliu dėkingumu bus priimama. Tad neverskime jos ilgai laukti. Skirkime ją dabar. O geriausiai - net ir šiandien pat!

bos teikimą jos reikalingiems bei teikti visokeriopą informaciją socialiniais klausimais, f. išleisti informacinį Lietuvių žinyką, g. pravesti pasyvaus liet. jaunimo bendruomenės susigrąžinimo vajų, h. IV-to Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu V. Cernius, R. Kulienė, G. Sužiedėlienė ir A. Butkus dalyvaus sociologijos simpoziume, pristatys preliminarinius bei galimus ateities projektus. Socialinių reikalų taryba yra naujas kūdikis po JAV LB sparnu. Užsimota, kaip regim, plačiai, dirbama su sociologų talka, tad neabejotina, kad ir tos tarybos darbų vaisiai liet. visuomenei bus naudingi ir prasmingi.

Algis Rugienius, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas sporto reikalams, savo pranešimą taip pradėjo: 'Objektyviai žiūrint, mūsų išeivijos sporto veiklą reikėtų lyginti su lituanistiniu švietimu, kultūriniais atsiekimais ir jaunimo organizacijomis. Sportinis judėjimas, kuriuo rūpinasi SALFAS, yra gyvas ir įtakingas. Žinoma, tai yra išvalgūs samprotavimai. Toliau kalbėdamas A. Rugienius pasiguldė, kad šiuo metu trūksta sporto vadovų, bet SALFO santykiu su LB Krašto valdyba stiprėjo, sportininkų veiklą LB ne vienu atveju parėmė, tad bendrom jėgom ir vadovų trūkumo problema turėtų būti teigiamai išspręsta. Šiuo atveju SALFUI ir LB į talką visų pirma turėtų stoti tie lietuviai, kuriems sportas yra arti širdies.

Alfonso Vėlavičiaus, vicepirmininko finansų reikalams, pranešimas buvo trumpas ir konkretus. JAV LB 1982 m. biudžeto suvestinė samata taip atrodo: pajamos - \$265,835; išlaidos - \$265,835 (čia įeina visų LB tarybų ir institucijų pajamos bei išlaidos). Atseit, JAV LB Krašto valdyba vienerių metų laikotarpį operuoja didesne pinigų suma negu ketvirtis milijono dolerių. Ir to užtenka, kad pamatytumėm, jog LB veiklos ratai šiame krašte sukasi pakankamai stipriai, aprėpdami plačius mūsų gyvenimo rūpesčių barus.

Garbės teismo atstovas dr. E.

Lenkauskas į Bostoną neatvyko. Neatvyko gal dėl to, kad 1981 m. teismas neturėjo nei vienos bylos, vadinasi, neturėjo darbo. Tokia LB taika buvo galima tik pasidžiaugti, bet nebuvo ko pranešti. Turbūt dėl tos pačios priežasties į sesiją neatvyko ir Robertas Selenis, vicepirmininkas juridiniams reikalams.

Sklandų, rūpestingai paruoštą pranešimą padarė JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos pirm. Virgus L. Volertas. Apie tos sąjungos veiklą, pvz. apie demonstracijas prie Sovietų ambasados Washingtone, D.C. ir po to iškilusią bylą teisme, apie demonstracijas siekiančias išlaisvinti prof. Skuodį, apie gausybę laiškų, kuriuos sąjungos nariai parašė JAV senatoriams ir kongresmanams, spaudoj daug sykių buvo kalbama. Šiuo metu LJS ga ruošiasi 1983 m. jaunimo kongresui, be to, yra parengusi sąrašą, kurį sudaro virš 1000 liet. jaunimo pavardžių su adresais. Atrodo, kad šitokių ryšių mezgimu gal ne viena paklydusi avis bus sugrąžinta į jaukią ir savą kaimenę.

Lietuvių Fondo ir VII-jo PL Dienų komiteto pranešimus padarė dr. Antanas Razma, Lietuvių Fondo tarybos ir linimo komiteto pirmininkas. Lietuvių Fondas, kaip visi gerai žinome, yra ta versmė, iš kurios yra remiamas švietimas kultūra, sportas, visuomeniniai reikalai, įvairūs leidiniai ir atskirų asmenų mokslo ir meno darbai. Tad savaiame suprantama, kad dr. A. Razma, Lietuvių Fondo pradininkas, visur yra sutinkamas su širdžių šilima. Šį kartą platėliau jis pakalbėjo tik apie VII-sias Pasaulio Lietuvių Dienas, kurios yra rengiamos 1983 m. Chicagoje. Be abejo, apie tą stambų įvykį, kada įvyks PLB ir PLJS-gos suvažiavimai, Dainų šventė, sporto žaidynės, koncertai, lit. vakarai ir turbūt Ponchiellio operos 'Lietuviai' spektaklis Chicagos Liric operos teatre, spaudoj dar bus ne viena karta kalbama. Dr. A. Razmos rūpestis - kaip tom Dienom sutelkti lešas, kurių susidaro gana stambi suma. Reikia tikėti, kad liet. visuo-

(Nukelta į 4 psl.)

Kongr. atstovui Brian Donnelly įteiktas žymenis "Lietuvos draugas". Iš kairės stovi kun. A. Kontautas, A. Kuolas, kongr. atstovas B. Donnelly, Br. Veitas; B. Banaitienė ir poetas A. Gustaitis atžymėtas už ilgametę darbuotę švietimo srityje.

K. Daugėlos nuotr.

LB TARYBOS DARBAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

menė ir šiuo atveju išgirs PL Dienų rengėjų balsą.

Zurnalo "Lituanus" pranešimą sesijai atsiuntė prof. dr. A. Klimas ir adm. J. Kučėnas. Gyvu žodžiu papildė pirm. V. Kutkus. "Lituanus" tuo tarpu SOS dar nešaukia, jo leidėjai išsiverčia savo pačių sutelkiamom sumom, LB atskiro rūpesčio nekelia. O kad "Lituanus" dirba gerai ir pozityvu darbą - tą visi gerai žinom.

Violeta Abariūtė, jauna, energinga ir talentinga mūsų jaunimo veikėja, padarė pranešimą apie 1983 m. Chicagoje rengiamą V-jį Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą (Abariūtė yra kongreso rengimo ko miteto pirmininkė). Prie savo pranešimo ji pridėjo net žemėlapi, parodydama kelius, kuriais kongreso jaunimas keliaus, pasidairydamas JAV ir Kanadoje. Darbų daug, bet nesusidarė išpūdis, kad V. Abariūtė tų darbų bijotų.

JAV LB IX Tarybos darbus apžvelgė vicepirmininkas inž. C. Mickūnas. Veikimo buvo nemažai, rūpesčių nestigo, bet visi sunkumai buvo nugaleti. Nebuvo pasigyrimų, bet pranešėjo paminėti darbai sudarė išpūdį, kad LB IX-ji Taryba, pirmininkaujama inž. V. Izbičko, buvo gerai susiderinusi, veikli ir įžvalgi (linkėtina, kad tie patys vyrai sudarytų ir X-ją Tarybą). Inžinieriai yra dalykiški žmonės, tad ir Česlovo Mickūno pranešimas buvo konkretus ir dalykiškas.

Visi minėti pranešimai sudarė panoramą, kurios platumose ir toliuose nesunku buvo išsižūrėti į tuos darbus, kurie aprėpia beveik visą lietuvių

išievių gyvenimą. LB gimimas pateisina jos buvimą, tiesia kelius į tolimesnę ir gal viltingesnę ateitį.

Po pranešimų ėjo paklausimai ir pranešėjų atsakymai. Tie dalykai visuomet į posėdžius įneša gyvumo, o kartais ir gardaus juoko. Kudukui pasiūlius, pokalbiai buvo pasiūlius, pokalbiai buvo tiesiami po pietų pertraukos. Priešpiečių sesijos dalyviai jau buvo nusipelnę, nes ištisas penktas valandas klausėsi pranešimų, o to juk irgi negalima padaryti be susitelkimo ir energijos eikvojimo.

Antras darbo posėdis prasidėjo 2:45 val. po pietų. Čia buvo sutelkti darbo komisijų, Tarybos prezidiumo ir Krašto valdybos posėdžiai, praėję darbo ir susiklausymė. Komisijos paruošė planus, siūlymus ir rezoliucijas Krašto valdybos ir LB Tarybų darbams. Ir šiuos darbuose pasireiškė gražūs būrys LB veikėjų, jaunų ir vyresnių. Šie darbai užtruko iki 6 val. vakaro.

So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje, 7:30 vv prasidėjo sesijos dalyvių ir svečių bendravakaris su gerai paruošta vakariene. Tą renginį globojo LB Bostono apygardos valdyba su pirm. J. Kapočium prieky. Į bendravakarį atvyko ne tik visi sesijos dalyviai, bet ir pasigėrėtinai gausūs būrys Bostono ir jo apylinkių lietuvių. Bendravakario programą pradėjo LB Bostono apygardos vicepirmininkas inž. B. Veitas, programai su subtiliu sąmojom vadovavo Almis Kuolas. Tą vakarą turėjome ir porą malonių staigmenų. Visų pirma specialiai parengta dovana buvo pagerbtas Mass. kongresmanas Brian Donnelly Ad Hoc Komiteto narys Pabaltijo valstybėm ir Ukrainai, liet tautos bičiulis. Tą progą jis tarė mum šiltą žodį, visą vakarą

praleido lietuvių tarpe. Kongr. B. Donneillio pagerbimą organizavo IX-sios Tarybos pirm. V. Izbičkas, talkinantis kitiem prezidiumo nariam.

Kita staigmena - komp. Juliaus Gaidelio pagerbimas už jo muzikinę kūrybą. Tuo pagerbimu pasirūpino Kultūros tarybos pirm. I. Bublienė. Čia komp. J. Gaideliui įteikė dr. A. Razma. Tą staigmeną bendravakario dalyviai sutiko gyvu ir nuosirdžiu entuziazmu, komp. J. Gaidelį pagerbė karštais plojimais ir atsistojimu (beje, ta pagarba teko ir kongr. B. Donnelly).

Tą pačią progą Svetimo tarybos pirm. J. Plačas prisiminė nusipelnčius liuanistinių mokyklų mokytojus - p. Ribokienę, Brocktono lit. mokyklos vedėją ir poetą A. Gustaitį, Bostono lit. mokyklos vedėją, apdovanodamas juos Adomo Galdiko kūrinių monografijom. A. Gustaitis, dėkodamas už prisiminimą, paskaitė vieną savo satyrinį eilėraštį.

Bendravakario meninę programą atliko komp. J. Gaidelio vadovaujamas vyrų sekstetas, šauniai padainavęs keliolika dainų, kurių tarpe keletą naujų ir negirdėtų. Klausytojai dainininkams atsilygino šiltais plojimais ir "bisų" prašymais. Po to prasidėjo šokiai ir gausūs sesijos dalyvių pašnekesiai su Bostono ir jo apylinkių lietuviams.

Sekmadienį, spalio 25 d., LB IX-sios Tarybos sesija prasidėjo pamaldom, kurias atnaušavo prel. Balčiūnas. Trečio darbo posėdžio pradžia 9:30 ryto. Tas posėdis, laikantis darbotvarkės, įskaitant vienos valandos pietų pertrauką, turėjo baigtis 4 val.p.p., bet, kaip iš anksto buvo galima spėti, užtruko kiek ilgesnį laiką. Į tą posėdį buvo sutelkta apsvastyti ir priimti visą tą medžiagą, kurią antrame posėdy paruošė IX-sios Tarybos prezidiumas, LB Krašto valdyba ir komisijos. Sesija buvo baigta Lietuvos himnu.

Darant šių išpūdžių išvadas belieka tik pasidžiaugti, kad JAV LB IX-sios Tarybos sesija Bostone praėjo tokioj darbingoj, kūrybingoj ir darnioj nuotakoj, nusmaigstė gaires LB ateities darbui. Atrodo, kad ir Bostono lietuviai tam įvykiui nebuvo atšalę akmenys.

St. S.

VLIKo seimas...

(Atkelta iš 1 psl.)

dis), Marius Blynas (Lietuvos Atgimimo Sąjūdis); sekretoriais - M. Pranevičius (Social-Demokratų Sąjunga) ir Vaclovas Mažeika (Lietuvių Tautinis Sąjūdis).

Seimo sesiją trumpu sveikinimo žodžiu atidarė pirm. Kazys Bobelis, dėkodamas visiems už darbą ir skatindamas pradėti seimo darbus. Rezoliucijų ir mandatų komisijoms buvo pasiūlyta tuoj pradėti pareigų atlikimą. Dienotvarkė buvo priimta be ilgų diskusijų.

Prel. Balkūnui sukalbėjus malda, prezidiumo pirm. A. Kasulaitis pakvietė visus atsistojimu pagerbti Brazilijoje mirusio, buvusio Lietuvos valstybės kūrėjo ir seimų dalyvio, a.a. dr. Draugelio atmintį. Žodžiu sveikino ALTos pirm. dr. K. Sidlauskas, pabrėždamas VLIKo sustiprėjimą ir tarpusavio bendradarbiavimą. Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos vardu seimą sveikino dr. J. Valaitis pareiškdamas, kad šiuo metu laisvame pasaulyje priskaitoma apie 500 aktyvių lietuvių gydytojų ir pasi-

džiaugdamas tuo faktu, kad jaunoji lietuvių karta ne vien veržiasi į profesijas, bet taip pat tęsia dr. Kudirkos ir dr. Basanavičiaus kovos už lietuvių tradiciją, šalia savo ištikimybės Hipokrato priesaikai. Katalikų Federacijos vadas Juozas Laučka - kaip vienos iš seniausių lietuviškų organizacijų (95 metai nuo įkūrimo), Albertas Misiūnas - Rezistencinio Sąjūdžio vardu, dr. Algis Regis - Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijos vardu, Ona Jukūbaitienė - BALFo vadu, Andrius Juškevičius - Reorganizacinės Bendruomenės vardu, Antanas Jonaitis - lietuvių Karių Veteranų valdybos vardu ir Zenonas Dučmanas, atstovaudamas svetingus Clevelando Lietuvių Namus, pasveikino seimą ir užgyrė seimo darbų vykdymą Lietuvių Namuose, igyvendinant "savi pasavus" priežodį - išbaigė sveikinimus žodžiu.

Gauta nepaprastai daug sveikinimų raštu iš visų pasaulio kraštų. Sveikinimų autorius perskaitė VLIKo raštinės administratorė Margarita Samatienė.

Daugiau apie seimo eigą seks kituose Dirvos numeriuose.

Vliko seimą sveikina H. Gavorskas, atvykęs iš Venezuelos. J. Garlos nuotr.

PRAŠOME!

Pagal savo išgales aukoti TAUTOS FONDUI: savo uždaviniams vykdyti,

LIETUVOS LAISVĖS IŽDUI —

laisvajai Lietuvai padėti atsistatyti, 6 kalbomis ELTOS informacijoms leisti, radijo transliacijoms į okupuotą Lietuvą finansuoti ir politiniams kalinams gelbėti.

Nepamirškite tam tikrą procentą ir savo testamentu įrašyti: not-for profit, tax exempt corporation — Lithuanian National Foundation, P. O. Box 21073, Woodhaven, N. Y. 11421.

Prie vaišių stalo bankete su kongreso atstovu Brian Donnelly. K. Daugėlos nuotr.

GYVAS ŽVILGSNIS IŠ PRAEITIES Į ATEITĮ
750 METŲ SUKAKTIES (1231-1981)
PERSPEKTYVOJE

MAŽOJI LIETUVA IR MES

Prof. P. I. KUŠNERIO STUDIJA PASIRODŽIUS

Paruošė inž. V. žemaitis. Išleido Liet. Miškininkų Sąjunga. 112 p. į 3 žemėl. Kaina \$4.00; su persiuntimu \$5.00. Kreiptis: P. Norkaitis, 5249 So. Albany Ave., Chicago, Ill. 60632.

KŪRYBA IR MOKSLAS

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ KULTŪRINĖ VEIKLA

Dr. Danielius Degėsys

Ohio lietuvių gydytojų istorija prasideda su 1949 metais. Tais metais Ohio valstijoje ir Clevelande pradėjo kurtis atvykę iš Europos į Jungtines Amerikos Valstybes lietuviai gydytojai. Taip kad 1950 metais Clevelande jau buvo berods 18 naujai atvykusių lietuvių gydytojų. Dauguma jų dirbo ligoninėse atlikdami stažą. Socialinio bendravimo tarp lietuvių gydytojų tuo metu taip ir nebuvo. Aktyvi visuomeninė dr. Dominika Kesiūnaitė 1950 metų gruodžio 31 dieną, Nauju Metu išvakarėse, sukvietė pas save Clevelande gyvenančius kolegas gydytojus. Jos bute susirinko šie gydytojai: Julius Abraitis, Danielius Degėsys, Edmundas Juodėnas, Viktorija Miknienė, Viktoras Puškorius, Vladas Ramanauskas, Dominika Kesiūnaitė ir Mykolas Vaitėnas. Susirinkimo metu buvo iškeltas ir svarstomas klausimas ar nereikėtų Clevelande gyvenantiems lietuviams gydytojams steigti Clevelando lietuvių gydytojų organizaciją. Tolimesniam to reikalo gvildinimui buvo išrinktas seniūnas dr. M. Vaitėnas, ir jam padėjėja dr. D. Kesiūnaitė. Jie buvo įpareigoti susisiekti su Clevelande gyvenančiais senos kartos lietuvių gydytojais ir sužinoti jų nuomonę tokios grupės steigimo reikalu. Tuo metu Clevelande buvo keletas senos kartos lietuvių gydytojų. Ryškiausi jų buvo dr. J. Vitkus ir dr. Kazlauskas. Šie du lietuviai gydytojai į naujai atvykusius žiūrėjo su nepasitikėjimu. Mūsų santykiai su jais negalima sakyti, kad būtų šilti buvę. Mūsų organizacijos steigimui jie nepritarė. Tokiu būdu tolimesnis Clevelando lietuvių gydytojų grupės organizavimo klausimas paliko nejudinamas.

Laikui bėgant tiek Clevelande tiek Ohio valstijoje naujai atvykusių gydytojų skaičius vis didėjo. 1955 metų vasarą iš Cambridge, Ohio mane aplankė dr. Jonas Stankaitis. Mums bekalbant iškilo klausimas ar nereikėtų mums lietuviams gydytojams gyvenantiems Ohio valstijoje įsteigti Ohio lietuvių gydytojų draugiją. Abudu sutarėme, kad tokios draugijos įkūrimo reikalas yra aktualus ir norint tai įvykdyti, reikia neatidėliojant sukviesti Ohio valstijoje gyvenančius lietuvių

kolegas gydytojus ir aptarti tokios draugijos steigimą. Į iniciatorių steigėjų grupę dr. J. Stankaitis pasiūlė įtraukti dar viena gydytoją, būtent dr. J. Balčiūną, kuris mieliai sutiko toje grupėje dalyvauti, Ohio lietuvių gydytojų adresams surinkti, kvietimams rašyti ir juos išsiuntinėti mes pakvietėme Romą Degėsiene, kuri greitai laiku tokius pranešimus visiems Ohio lietuviams gydytojams ir išsiuntinėjo.

Suvažiavimas įvyko Cambridge, Ohio 1955 metais rugpiučio mėnesio 19-20 dienomis. Suvažiavime dalyvavo 22 lietuviai gydytojai su šeimomis. Mokslinės šio suvažiavimo programos dalyje buvo skaitomos mokslinės paskaitos ir rodomas filmas: open heart surgery. Organizacinėje programos dalyje buvo nutarta steigti Ohio Lietuvių Gydytojų draugiją. Buvo išrinkta laikinoji valdyba, susidedanti iš daktarų: J. Balčiūno, D. Degėsio, D. Kesiūnaitės, V. Ramanausko ir J. Stankaitės. Valdybos pirmininku buvo išrinktas D. Degėsys. Laikinoji valdyba buvo įpareigota suregistruoti Ohio valstijoje gyvenančius lietuvių kolegas, juos kontaktuoti paruošti organizacijai statutą, parinkti jai vardą ir vienų metų bėgyje sušaukti Clevelande steigiamąjį susirinkimą. Laikinosios valdybos sekretorė, dr. D. Kesiūnaitė susisiekė su Chicago ir iš daktarų Mildos Budrienės ir Vytauto Tauro gavo nuo seniau Chicagoje veikiančios lietuvių gydytojų draugijos įstatus.

Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos laikinoji valdyba tuos įstatus pataisiusi juos pritaikė Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos reikalavimams. Tie pataisyti įstatai ir Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos pavadinimas buvo oficialiai steigiamo susirinkimo įvykusio Clevelande 1956 metais, spalio mėnesio 6-tą dieną priimti. Tais pačiais, tai yra, 1956 metais gruodžio 21 dieną, Ohio Lietuvių Gydytojų draugija buvo įregistruota į Ohio State Medical Association kaip legali profesinė lietuvių gydytojų organizacija.

1955-tais ir 1956-tais metais Jungtinėse Amerikos Valstybėse lietuvių visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas jau buvo gana gyvas, bet lietuviai gydytojai mažai jame reiškėsi. Vieno kul-

tūrinio kongreso metu, Chicagoje, dr. J. Girnius savo kalboje gana kritiškai atsiliepė apie lietuvių gydytojus, kad jie neprisideda prie lietuvių kultūrinio gyvenimo veiklos. Ruošiantis mūsų steigiamajam suvažiavimui mums rūpėjo kokiu nors būdu tuos kultūrininko išpuolius atremti. Todėl steigiamojo susirinkimo metu, 1956 metais spalio mėnesio 6-tą dieną aš ir pasiūliau steigti Ohio Lietuvių gydytojų draugijos metinę kultūrinę 1000 dolerių premiją, aiškindamas, kad kolegos gydytojai dėl laiko stokos negalėdami, aktyviai dalyvauti mūsų visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje įsteigdami metinę kultūrinę premiją nors dalinai prisidės prie kultūrinės veiklos skatinimo. Susirinkę kolegos tą siūlymą užgyrė ir priėmė. Tokiu būdu buvo įkurta mūsų draugijos metinė kultūrinė premija. To susirinkimo metu laikinoji valdyba buvo perrinkta sekantiems 1957 metams. Jos pirmininku vėl pasiliko D. Degėsys. Susirinkime dalyvavo 32 gydytojai ir 24 šeimos nariai.

Sekančiais, 1957 metais, pinigai kultūrinei premijai buvo gana sklandžiai surinkti. Draugijos valdyba pradėjo darytis kandidato tai premijai. Tais metais Lietuvių Bendruomenės Clevelando apygarda buvo sudariusi jury komisiją, kuriai buvo pavesta atrinkti ir nominuoti geriausią scenos veiklą parašytą išeivijoje. Komisija nominavo dramaturgo A. Landsbergio scenos veiklą "Penki stulpai turgaus aikštėje". Lietuvių Bendruomenės Clevelando apygardos valdyba norėjo tą veiklą premijuoti, bet neturėdami pinigų jie siūlė Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos valdybai, kad ji duotu premiją A. Landsbergiui už tą jo veiklą. Kai kurie mūsų valdybos nariai, turėjo kitą kandidatą, būtent, lietuvių mokyklą veikiančią šv. Jurgio parapijos ribose. Todėl O. L. G. Draugijos valdyba šiuos du kandidatus ir pasiūlė draugijos nariams balsavimui. Susidarė du gana griežti frontai. Draugija balsavimo metu pergyveno savotišką krizę. Su nedidele balsų persvara premiją laimėjo A. Landsbergis. Bendruomenės Clevelando apygardos pirmininkas, Petras Balčiūnas,

Dr. Danielius Degėsys

J. Garlos nuotr.

sūžinojęs mūsų sprendimą bandė mus įkalbėti, kad mes tą 1000-tį dolerių duotumėme Bendruomenei, o jie pinigus įteiks Landsbergiui Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos vardu. Reikia pasakyti, kad tuometiniai Clevelando bendruomenės apygardos valdybos nariai buvo gana kieti ir teko daug ginčytis dėl premijos įteikimo. Galų gale buvo sutarta, kad Clevelando apygardos bendruomenės valdyba surengs A. Landsbergiui priėmimą, kurio metu Ohio Lietuvių Gydytojų draugija įteiks jam draugijos kultūrinę premiją. 1957 metų gruodžio 13-tą dieną, dr. V. Ramanauskas, draugijos išdininkas, ir įteikė A. Landsbergiui \$1000 čekį, o D. Degėsys pasveikinęs autorių palinkėjo jam, kad Penki Stulpai Turgaus Aikštėje pasiektų Broadway'aus sceną, kas už maždaug devynių metų ir įvyko.

Sekančiais 1958 metais, draugijos valdyba, tuometinio JAV Bendruomenės pirmininko St. Barzduko patariama, nutarė paremti Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo pastangas. Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondas norėjo skirti pirmą Kultūros Fondo premiją, bet neturėdami pakankamai pinigų ieškojo mecenato. Per Stasį Barzduką buvo sutarta, kad Ohio Lietuvių Gydytojų 1958 metų kultūrinė premija bus paskirta LB Kultūros Fondo išrinktam kandidatui. L. B. Kultūros Fondas sudarė kultūrinei premijai skirti jury komisiją, kurios pirmininku buvo profesorius S. Kolupaila. Jury komisija nuodugnai ir atidžiai svarstė kandidatų sąrašą. Posėdis tęsėsi 7 valandas, kurio metu buvo nutarta, kad premiją reikėtų skirti Lietuvių Enciklopedijos kolektyvui. Jie siūlė ta padaryti Lietuvių Bendruomenės suvažia-

vimo metu, kuris turėjo įvykti New Yorke tą metų rudenį. O. L. G. D.-jos valdyba pritarė jury kogisijos nutarimui. Tokiu būdu, antroji draugijos kultūrinė premija buvo įteikta Lietuvių Enciklopedijos kolektyvui Bendruomenės suvažiavimo metu, New Yorke. Premiją priėmė dr. J. Girnius, L. Enciklopedijos kolektyvo vardu, ją įteikė dr. H. Brazaitis. Išskilmėse dalyvavo visa O. L. G. D.-jos valdyba.

Sekančiais, būtent, 1959 metais kovo 7 dienos draugijos narių susirinkime buvo nutarta, kad premijų skyrimą reikia pavesti valdybai, kitaip sakant, valdybai duoti "laisvas rankas" kultūrinės premijos sprendime. Tokiu būdu, nuo 1959 metų kultūrinei premijai kandidatų atrinkimą valdyba vykdė net neatsiklaususi draugijos narių pageidavimų. Toks premijos skyrimo būdas nebuvo labai geras. Jis sukeldavo gana daug ginčų valdybos narių tarpe, be to, toks metodas nepatenkino draugijos narių, sumokėjusių premijos duoklę ir negalinčių pareikšti savo pageidavimų vieno ar kito kandidato reikalu. Sklandesniam premijų skirstymui 1967 metų visuotiniame draugijos narių susirinkime buvo priimtos taisyklės premijos kandidatų parinkimui ir premijos paskyrimui. Jos skambėjo štai kaip: "Kiekvienas draugijos narys skirdamas kultūrinei premijai piniginę duoklę (\$30.00) ir siūsdamas tą duoklę draugijos išdininkui, pasiūlo ir premijai kandidatą. Iš pasiūlytų kandidatų valdyba išrenka 5 ir juos stato balsavimui. Balsuojama tik už vieną kandidatą. Ir balsuoja tik tie draugijos nariai, kurie yra sumokėję kultūrinei premijai skirtą piniginę duoklę. Kandidatas gavęs absoliučią (Nukelta į 6 psl.)

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ KULTŪRINĖ VEIKLA

(Atkelta iš 5 psl.)
balsavusių narių balsų daugumą t. y. pusę balsavusių ir vieną balsą, yra skaitomas premijos laimėtoju. Nė vienam negavus absoliučios daugumos, valdyba išrenka vieną iš trijų daugiausiai gavusių balsų". Šios taisyklės 1975 metų visuotiniame draugijos metiniame susirinkime buvo šiek tiek pataisytos, būtent, kad valdyba iš patiektų kandidatų išrenka ne penkis, bet tik tris kandidatus ir juos pasiūlo balsavimui. Kandidatas yra skaitomas premijos laimėtoju, gavęs pusę balsavusių balsų ir ne vieną bet 1/2 balso; nė vienam negavus absoliučios daugumos, valdyba išrenka vieną iš dviejų daugiausiai gavusių balsų.

1959 metais, trečioji kultūrinė premija buvo paskirta lietuviškų mokyklų vadovėliams leisti;

Ketvirtoji — 1960 m. Čiurlionio ansambliui Clevelande;

Penktoji — 1961 m. kompozitoriui K. V. Banaičiui už operą Jūratė ir Kastytis; šeštoji — 1962 m. prof. Mykolo Biržiškos "Aleksandrynui" išleisti;

Septintoji — 1963 m. Tėvynės Garsų radijo jaunimo programai, Clevelande;

Aštuntoji — 1964 m. Broniui Kvikiui už jo knygą "Mūsų Lietuva";

Devintoji — 1965 m. Mykolui Venslauskui už scenos veiklą "Užburtoji Dūdėlė";

Dešimtoji — 1966 m. Stasiui Barzdukui už visuomeninę veiklą;

Vienuoliktoji — 1967 m. Alfonsui Mikulskiui už lietuviškos dainos garsinimą, tiek savų, tiek svetimųjų tarpe;

Dvyliktoji — 1968 m. Broniui Railai už lietuvišką publicistiką ir žurnalistiką;

Tryliktoji — 1969 m. Clevelando tautinių šokių grupėi Grandinėlei;

Keturioliktoji — 1970 m. prof. dr. J. Maceinai;

Penkioliktoji — 1971 m. prof. Ivinskiui;

Šešioliktoji — 1972 m. dr. J. Girniui;

Septynioliktoji — 1973 m. A. Rukšėnui už knygą "Day of Shame";

Aštuonioliktoji — 1974 m. Clevelando lietuvių jaunimo kambario įrengimo komitetui;

Devynioliktoji — 1975 m. Clevelande leidžiamam laikraščiui "Dirvai";

Dvidešimtoji — 1976 m. Kento universiteto lituanistinei katedrai;

Dvidešimt pirmoji — 1977 m. Algirdui Bielskui už jo veiklą jaunimo sporto organizavime;

Dvidešimt antroji — 1978 m. prof. istorikui J. Jakštui;

Dvidešimt trečioji — 1978 m. muzikui A. Kuprevičiui;

Dvidešimt ketvirtoji 1980 m. mokytojai Augulytei-Bučienei;

Dvidešimt penktoji — 1981 m. Clevelando visuomenininkui ir kultūrininkui Juozui Stempužiui.

Per dvidešimt penkerius metus, kas metai draugijos nariai skiria savo duoklę premijos testinumui išlaikyti. Ne visada tos premijos buvo paskirtos geriausiems bei daugiausiai nuspelnusiems kandidatams. Kai kurios jų buvo kontraversinės. To negali išvengti. Mes neturime absoliutaus masto kuriuo remdamesi galėtumėm kandidatą tiksliai įvertinti. Todėl premiją skiriant sunku nustatyti to ar kito kandidato vertingumą. Premijas gaudavo tie kurie tuo metu buvo kuo nors išryškėję, arba prisidėję savo darbu prie visuomeninės bei kultūrinės veiklos. Nežiūrint šių gana aiškių premijai skirti gairių, premijos skyrimas kai kuriais atvejais sukeldavo tiek draugijos narių tiek valdybos tarpe gyvas ir karštas diskusijas. Diskusijų ir komentarų po premijos paskyrimo susilaukdavome ir iš lietuvių visuomenės. Ne vieną kartą po premijos įteikimo mes girdėdavome žmones kalbant, kad premiją reikėjo skirti ne tam, bet kitam asmeniui. Būdavo net ir piktų išpuolių. Pavyzdžiui, 1968 metais premiją paskyrus B. Railai už lietuvišką publicistiką ir žurnalistiką, P. Stravinskas "Laisvojojo Lietuvoj" šitaip rašė: "... Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos nariai skirdami 12-tą metinę kultūrinę premiją B. Railai įrodė, kad jie savo kišenėse turi daugiau pinigų negu galvelėse smegenų". Į tokį jo pareiškimą spaudoje aš asmeniškai Dirvoje atsakiau, kad "Stravinsko toks pareiškimas turėtų būti priimtas kaip labai nepozityvus ir ardantis kultūrinį darbą. Gi kuriose galvelėse yra daugiau ar mažiau smegenų palieku spręsti patiems skaitytojams".

Negaliu pasakyti, kad premijų skyrimo metu mūsų valdybų nariai nepergyveno nervinės įtampos. Būdavo atvejų, kad valdybos posėdžiai užsitęsėdavo iki vėlyvos nakties, o kartais net būdavo atidedami kitai dienai, kad įkaičiusi atmosfera šiek tiek atvėstų. Skiriant premiją visada buvo bandoma prieiti vieningos visų valdybos narių nuomonės, bet būdavo ir išimčių.

Nežiūrint šių paminėtų mažų nesklandumų, draugijos nariai rėmė premijos

AR TAIP ŠAKALYS KALBĖJO?

Dirvoje š. m. liepos mėnesį, per kelis numerius, tilpo Emilijos Čekienės pokalbis su laisvės kovotoju Vladu Šakaliu. Pokalbis paskelbtas VI. Šakalio vienerių metų laisvėje sukakties proga.

Manė suįdomino Dirvos liepos 30 d. skiltyse tilpęs VI. Šakalio atsakymas į E. Čekienės jam pastatytą klausimą: "Jūs dalyvavote Madrido konferencijoje ir iš dalyvavusių spaudoje skaitėme skirtingų pasisakymų apie lietuvių atstovų veiklą? Kokia Jūsų nuomonė?"

Atsakydamas VI. Šakalys teigė, jog lietuvių atstovai veikė "kaip kas sugebėjo", kad "pasiruošimas labai šlubavo", kad keletas lietuvių iš esmės buvo tik turistai. Tačiau, "Kai atsirado VLIK pirm. dr. K. Bobelis, jisai buvo tas, kuris energingiausiai pasireiškė... Jei ne dr. Bobelio energija, tai mes, galbūt, irgi iš propagandinio taško būtume menkai pasirodę."

Kiek tai liečia JAV LB veikloje stipriai besireiškiantį Rimą Česonį, Madrido konferencijoje dalyvavusį kaip prez. J. Carter paskirtą visuomenės atstovą, VI. Šakalys konstatavo, jog "R. Česonis niekur nedalyvasos tokiuose triukšminguose dalykuose, bet lindo, popierėlius kaišiojo visiems, tai mažiau matoma rolė, bet ir ji reikalinga ir naudinga. Jo negalime sumenkinti."

Nesistebėčiau VI. Šakalio atsakymais, jei keletai mėnesių prasilinkus nebūčiau išklauses per "Lietuvos Atsiminimų" radijo valandą transliuoto E. Čekienės — dr. J. Stuko pokalbio su VI. Šakaliu. Šakalys magnetofoninėje juostelėje įrašytame pokalbyje apie landžiojusį ir popierėlius kai-

testinumą. Mūsų draugijos kultūrinė premija ne tik, kad išgarsino Ohio Lietuvių Gydytojų draugiją Jungtinėje Amerikos Valstybėse bei ir už jos sienų, ten kur lietuviški laikraščiai pasiekia, bet ji taip pat davė aktyvą ir mūsų kitom visuomeninėm organizacijom steigti panašias kultūrines premijas ir remti kultūrinį darbą.

Todėl noriu pabrėžti, kad Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos nariai remdami kultūrinę premiją ne tik pozityviai prisideda prie mūsų kultūrinės veiklos ir jos rėmimo, bet taip pat prisideda prie mūsų tautinės sąmonės stiprinimo. Linkėtina, kad ši graži tradicija ir toliau būtų tęsiama.

šiusį R. Česonį štai kaip atsiliepia:

"Laikraščiuose čia kartais pasisakoma apie Česonį, jog jis ten (Madride) mažai dalyvavęs. Tačiau aš manau — jo pats rimčiausias įnašas. Būtent, jo dėka buvo Amerikos delegato pasisakymas, o tai čia yra labai konkretus reikalas. Jau juo galima ateityje remtis. Visų kitų mūsų buvo daugiau mažiau propagandinė funkcija." (kalba netaisyta A. Gč.).

VI. Šakalio pareiškimą pacitavus, norisi E. Čekienės paklausti kiek "žurnalistinės laisvės" ji sau suteikė paskelbdama bei koreguodama pokalbį su šakaliu? Kodėl R. Česonio įnašas

Madride skirtingai vertintas Dirvoje ir per "Lietuvos Atsiminimų" radijo valandą? Abiem atvejais paklausėjos būta E. Čekienės.

Algimantas S. Gečys
Philadelphia, Pa.

Red. pastaba. Mūsų bendradarbės E. Čekienės pasikalbėjimas su VI. Šakaliu buvo įrašytas į juostelę. Išklause juostelę radome, kad VI. Šakalio pasisakymai nurašyti iš juostelės pažodžiui ir nieko neiškreipta. Gi pasikalbėjimas Stuko radijo programoje yra visai kitas, įvykęs pas p. Stuką ir kodėl vienur VI. Šakalys kalbėjęs vienaip, o kitur kitaip, tik jis pats gali paaiškinti.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitorį įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

**Atvykę į Chicagą, būtinai
pasinaudokite
proga**

**PUIKIAUSIUS
KAILIUS**

Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką

**NORMANĄ
BURŠTEINĄ**

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvas (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

DR. DOVAS ZAUNIUS (82)

Dr. Albertas Gerutis

Zaunius padarė didelės įtakos į mano gyvenimą

70. Uždaroma Vilniaus Vadavimo Sąjunga

Tiek dirbdamas užsienių reikalų ministerijoje, tiek išėjęs iš jos, Dr. Zaunius skyrė daug laiko Vilniaus problemoms. Minėjau, kad jau 1935 metais jis išrinktas Vilniaus Vadavimo Sąjungos centro valdybon ir nuo to laiko buvo nuolat perrenkamas toms pareigoms. Jis buvo valdybos nariu tuo metu, kai Varšuvos vyriausybė ultimatumu privertė Lietuvą užmegsti su Lenkija diplomatinis santykius. Ryšium su tuo Vilniaus Vadavimo Sąjungos būklė nūn pasikeitė. Tai, be abejo, perprato ne tik patys gausingi Sąjungos nariai. Taip pat vyriausybės sluoksniuose turėjo savaime kilti klausimas dėl sakytos sąjungos tolesnės veiklos, — bent jau iki tol buvusiuose rėmuose.

Todėl lietuvių visuomenė nekantraudama laukė VVS metinio visuotinio suvažiavimo, paskirto 1938 m. spalio 29 ir 30 dienomis, taigi jau užmezgus su Lenkija santykius.

Tačiau atsitiko taip, kad numatytasis suvažiavimas buvo atšauktas. Ne tik atšauktas suvažiavimas, bet vyriausybės įsakymu uždaryta pati Vilniaus Vadavimo Sąjunga, be to, sustabdytas jos organas "Mūsų Vilnius". Vidaus reikalų ministras 1938 m. lapkričio 25 d. sąjungą uždarė.

Paskutinis "Mūsų Vilniaus" numeris (23-24) pakomentavo šiuos pasikeitimus. Dr. A. Juška, paskutinis pirmininkas, paskelbė ilgą vedamąjį straipsnį. Pavaizdavęs VVS nuveiktą darbą ir paminėjęs vyriausybės nutarimą sąjungą uždaryti, autorius gana santūriai ir užuominomis (matyti, to meto aplinkybėmis negalėjęs atviriau pasisakyti) rašė:

"Kas toliau? Lietuvių tautos sūnūs ir dukterys ir ypač gausingi buvusieji VVS ir VGF (Vilniaus Geležinio Fondo) nariai ir rėmėjai nėra maži vaikai, bet suaugę ir subrendę. Jie orientuojasi ir žino, kaip reikia pasitikti Lietuvos rytdieną. Ji nebus lengvesnė, skaidresnė, kaip vakardieną. Ji tad reikalaus iš mūsų, kad ir jau subrendusių, kuo skaidriausio proto, budrios akies, tvirtos rankos ir nesibaigiamos ištvermės. Ji taip pat reikalaus tarpusavio susipratimo, darnaus sutarimo ir nuolatinio darbo. Klausykimės tautos balso ir elkime ten, kur jis mus šauks".

Daug atviriau pasisakė kun. prof. F. Kemėšis, vienas veikliausių VVS veikėjų, ilgametis Vilniaus Geležinio Fondo vadovas.

Nežinia, ar Dr. Zaunius savo programinę paskaitą, kurią turėjo laikyti Vilniaus Vadavimo Sąjungos suvažiavime, jau buvo paruošęs, kai suvažiavimas buvo atšauktas ir pati sąjunga uždaryta. Bet esu visiškai tikras, kad jis irgi būtų išvedęs, jog joks ultimatumas negalėjo lietuvių tautos priversti atsižadėti amžinosios sostinės. Dr. Zaunius dar pats susilaukė tos valandos, kai sostinė buvo atgauta, bet, deja, jau nepriklausomos Lietuvos valstybės sutemo. Galutinio Lietuvos laisvės žlugimo jis jau nebeišgyveno, ūmai pasitraukęs iš šio pasaulio, tik kelis mėnesius prieš didžiąją katastrofą — sovietinę okupaciją.

71. Ir po Dr. Zauniaus mirties mano gyvenimo kelias susikryžiuo su velioniu...

Jau rašiau, kad Dr. Dovas Zaunius keliais atvejais tiesiogiai ar netiesiogiai padarė didelės įtakos mano gyvenimo keliui. Nedaug tetrūko, kad net po savo mirties jis būtų pakreipęs mano likimą kita linkme. Atsitiko taip:

Kaip jau pačioje pradžioje rašiau, atėjus skaudžiai žinia apie Dr. Zauniaus staigią mirtį, parašiau Kauno dienraščiui "Lietuvos Aidui" iš Ženevos, kur tuo metu dirbau Lietuvos nuolatinėje delegacijoje (pasiuntinybėje) prie Tautų Sąjungos, apie velionį nekrologą, perpintą mano atsiminimų apie bendrą darbą, dirbta dar nuo Rygos laikų.

Netrukus po to išvažiavau kelioms dienoms į Paryžių, nes man rūpėjo susiorientuoti kokiomis nuotakomis gyveno Prancūzijos sostinė. Hitlerio šarvuotųjų divizijų jau buvo parbloškios lenkus ir Berlynas sutartinai su Maskva pasidalinęs Lenkiją. Deja, nuo pirmųjų karo smūgių neišsigelbėjo nei Lietuva, nei kitos Baltijos valstybės. Į jas sovietai įvedė savo karines įgulas, o Suomiją Kremlius valdovai irgi privertė išleisti įgulas, po to kai didžiulėmis pajėgomis užpuolė šį šiaurės kraštą. Vakarų fronte vyko savotiškas karas, kuriam prancūzai buvo suradę net specialų terminą — "drole de guerre". Galima būtų laukti, kad Berlyno kariauna, kartu su Maskva parbloškusi Lenkiją, pavasarį imsis aktyvių karo veiksmų vakarų fronte ir bandys paklūdyti prancūzams bei anglams. Ar išgarsintoji Maginot linija — prancūzų karo įsitvirtinimai pagal sieną su Vokietija — pajėgs atsilaukioti prieš Hitlerio tankus? Kaip visa tai galėtų atsiliepti Rytų Europoje?

Turiu prisipažinti, kad turėjau nemažą abejotimą dėl prancūzų karinio pasiruošimo bei tautos dvasinio atsparumo. Mano įsitikinimu, prancūzams buvo neigiamai paveikusi socialistų vado ir buvusio vyriausybės galvos Leono Blumo bei kitų pacifistinės idėjos, o ypač nelemtas "front populaire" (liaudies frontas) — bendro fronto sudarymas su Maskvai paklusniais komunistais. Tarp kita: "Liaudies fronto" mintis buvo komunistų paskleista ir Lietuvoje!

Iš Paryžiaus važiavau atgal į Ženevą 1940 m. kovo pirmomis dienomis neramių minčių slepiamas. Ypač išliekamą įspūdį man padarė mūsų karo atstovo gen. štabo pulkininko Juozo Lankoronskio nuomonė apie Maginot linijos šansus atsilaukioti prieš vokiečių laukiamą puolimą. Deja netrukus prasidėję įvykiai patvirtino tokią nuojautą: vokiečių tankai atsidūrė Paryžiuje! Sovietų vyriausybės galva Molotovas atsiuntė Hitleriui sveikinimo telegramą. Tuo pat metu prancūzų komunistų vadovai viešai kartojo, kad komunistų partija jokiomis aplinkybėmis nekariausianti prieš Sovietų Sąjungą, net ir glaudžiai bendradarbiavusią su vokiečių nacionalsocialistais... Mano nuojauta sakė, kad raudonosios armijos įgulos geruoju iš Lietuvos nepasitrauks.

Sugrįžęs į Ženevą, pasiuntinybėje patyriau, kad manęs laukia telegrama, pasirašyta J. Urbšio. Esu prašomas tuojau vykti į Kauną. Ir mano tuometinį šefą Jurgį Savickį, ir mane kiek nustebino, kad telegrama atėjo su paties užsienių reikalų ministro parašu. Buvau tuo metu pasiuntinybės sekretorius. Jeigu jau prireikė kažkokiais man nežinomais reikalais važiuoti į ministeriją, tai būtų normaliai užtekę, kad telegramą būtų pasirašęs koks ministerijos direktorius, o čia paties ministro parašas.

Bandžiau iškvosti pasiuntinį Jurgį Savickį, gal jis ką žino ar bent nujaučia, kodėl esu kviečiamas į ministeriją. Reikia pasakyti, kad mano to meto šefas išgyveno savo diplomatinės tarnybos saulėlydį. Išbuvęs kone visą laiką Skandinavijos valstybėse, nepažinęs Vakarų Europos, jis tokiame tarptautiniame centre kaip Ženeva jautėsi gana pasimetęs ir tarytum tik laukė, kada galės pasitraukti į Viduržemio pajūrį, į Roquebrune-Cap Martin, kur buvo pasistatęs žavioje vietoje pastogę. Savickis buvo vedęs danę, o jos sesuo — iš profesijos architektė — padėjo Lietuvos diplomatu suprojektuoti ir suramstyti pastogę. Jis svajojo praleisti gyvenimo saulėlydį boheminėje aplinkoje ir atsidėti rašto darbui, nuo visokių tarnybinių rūpesnių atsipalaidavęs. Daugelį metų praleidęs šiaurėje, jis ilgėjosi pietų šilimos, saulės.

Nūn važiavau traukiniu į Lietuvą. Sustojęs kelioms valandoms Berlyne, tikėjau, kad naujo sužinoti iš pasiuntinio pulk. Škirpos, bet ir jis nenujautė, ko esu šaukiamas į Kauną. Dar pasinaudojau proga aplankyti gen. štabo pulk. K.

Grinių, mūsų karo atstovą Vokietijoje. Jis buvo tvirtai įsitikinęs, kad prancūzų Maginot linija esanti tinkamai pasiruošusi bet kokiems eventualumams ir kad prancūzų įsitvirtinimai vokiečių laukiamą puolimą tikriausia atlaikysią. Pulk. Grinius iš viso buvo besąlyginis frankofilas. Tada pagalvojau, jog būtų buvę teisinga sukeisti mūsų karo atstovus Paryžiuje ir Berlyne...

Atvykęs į Kauną, prisistačiau užsienių reikalų ministrui Juozui Urbšui, kuris tuojau pat mane priėmė, bet iš pat pradžių pasiaiškino, jog jis telegramą tikrai pasirašęs, o iššaukęs mane — ministras pirmininkas Merkys. Teiravausi, kokių reikalų. Ministras tik kažkaip paslaptinai nusišypsojo, pareikšdamas, kad pats ministras pirmininkas tai pasakysias. Man pasidarė dar neramiau.

Nuėjau į ministrų kabineto rūmus. Neilgai trukus, man pranešta, kad ministras pirmininkas mane priimsias tos pat dienos popietę. Turėčiau pasakyti, kad su pulk. Antanu Merkiu nebuvau niekada turėjęs tiesioginių reikalų. Buvau su juo susitikęs tik draugijiniame gyvenime. Daug apie jį buvau girdėjęs, kai dirbau gubernatūroje Klaipėdoje. Jis ten visuotinai laikytas geriausiu gubernatorium, koks kada nors yra buvęs.

Nūn paskirtą valandą buvau įvesdintas į ministro pirmininko darbo kabinetą. Po kelių mandagumo frazių premjeras išsitarė, kad jis skaitęs mano nekrologą apie Dr. Zaunį. Anot jo, "mes ieškome žmogaus, kuriam galėtume pavesti spaudos bei propagandos darbą, o Tamsa, kaip matau, turi toje srityje didelį patyrimą. Mes norime iš Tamstos padaryti Lietuvos Goebbelsą!"

Man visos blusos apmirė... Padėkojęs už dėmesį mano asmeniui, nesvyruodamas pasakiau, kad tokio pasiūlymo negaliu priimti. Kaip motyvą paminėjau, kad noriu pasilikti užsienių reikalų ministerijos tarnyboje. Merkys į tai pastebėjo, kad, atlikęs pavedimą, aš galėsiu vėl užimti kokią vietą užsienių reikalų ministerijoje, o šiuo tarpu aš turįs priimti siūlomas pareigas, kuriose jis man numatęs viceministro rangą.

Mudviejų pasikalbėjimas užtruko gal kokį pusvalandį. Kai aš vis spyriojausi, premjeras pavartojo net tokį argumentą, kad "mes" (vyriausybė) mane "mobilizuosią". "Mes gyvename karo fronte, apkasuose. Bepigu Tamstai būti šveicarijos kalnuose. Ir aš norėčiau ten gyventi!"

Visi ministro pirmininko įkalbinėjimai (ir geruoju ir bloguoju) manęs betgi nepaveikė. Kai buvo Velykų išvakarės, Merkys dar prašė manęs apsigalvoti ir ateiti po švenčių.

Vėl nuėjau į užsienių reikalų ministeriją. Prašiau mane užtarti ir mėginti įtikinti ministrą pirmininką, kad aš negaliu priimti man didelės garbės teikiančio pasiūlymo. Ministerijos vadovybė, turbūt, įsitikinusi, kad manęs negalima perkalbėti, pagaliau, sutiko, kad grįžčiau atgal į Ženevą. Ji žadėjo painformuoti apie mano galutinį neigiamą nusistatymą ministrą pirmininką.

Nieko nelaukdamas, tuojau pat išvažiavau iš Kauno. Labai apgailėdavau, kad negalėjau aplankyti Vilniaus. Sostinė buvau matęs vieną vienintelį kartą, dar 1934 metais, Vilniuje esant lenkams. Iš Berlyno į Šveicariją išvykau naktį į Velykas. Zuerichą pasiekiau Velykų rytą.

Po nepilnų dviejų mėnesių Hitlerio divizijos sugniuždė vieną Vakarų Europos valstybę po kitos o birželio 14 d. vokiečių tankai jau riedėjo Paryžiaus bulvarais. Tą pat dieną didrusis Molotovas įteikė Juozui Urbšui Lietuvos vyriausybei skirtą ultimatumą.

Kaip tariamas "Lietuvos Goebbels", be jokio abejojimo, būčiau buvęs okupanto deportuotas į kurią nors "didžiosios tėvynės" žmonių naikavimo stovyklą jau pirmomis okupacijos dienomis ar stačiai nugalabintas kalėjime.

Jeigu būčiau priėmęs ministro pirmininko Merkio pasiūlymą, tikriausiai nebūčiau parašęs šio veikalo apie savo pirmąjį šefą Lietuvos valstybės tarnyboje, apie iškilią Mažosios Lietuvos "paskendusį varpą" sūnų ir Lietuvos nepriklausomos valstybės ilgametį užsienių reikalų ministrą daktarą Dovą Zaunį.

(Pabaiga)

Antrą Nerijos plokštelę sutinkant

Clevelando studentų vokalinių vienetų "Nerija", su daina lankiusios Pietų Ameriką ir lietuvių kolonijas šiame krašte, šiuo metu išleido į pasaulį antrą dainų pyne naują plokštelę.

Šią progą dainos vieneto vadovė Rita Kliorienė sutiko plačiau papasakoti apie Nerijos naująją plokštelę.

— Džiugi žinia pasiekė lietuvių visuomenę, sužinojus, kad vokalinių vienetų "Nerija" leidžia jau antrą savo plokštelę. Teko girdėti, kad pirmoji plokštelė sėkmingai išplatinta ir mūsų visuomenės mėgiama. Įdomu būtų žinoti, kas paskatino leisti antrą plokštelę?

— Kaip žinote, pereinamųjų metų vasarą Nerija koncertavo Pietų Amerikoje. Dirbom ištisus metus, kad išmoktumėm Pietų Amerikos repertuarą, ir prie galo repetavom net keturius kartus kas savaitę. O nuvažiavusios į Pietų Ameriką, ir atlikusios pusę kelionės koncertų viešėjomės Villavincencio, Kolumbijoje p. Slotkų ūkyje. Tą vakarą, kai visi susėdė dainavom žinomas lietuviškas dainas, pradėjom kalbėti apie Nerijos ateitį. Vacys Slotkus labai nuoširdžiai prašė, kad išleistumėm antrą plokštelę. Sakė, kad tai Lietuvai svarbus darbas. Pajutusios Pietų Amerikos lietuvių nuoširdumą ir artumą, norėjome jų norus išpildyti. Svajonė išleisti antrą plokštelę atrodė gali tapti realybe.

— Kas prisidėjo prie šios plokštelės techninio paruošimo ir meniškai apipavidalinimo?

— Yra eilė žmonių. Juozas Stempužis koordinavo visus techniškus darbus. Jis surado Clevelande vietą rekorduoti dainas, Chicagoje spausdinti viršelius, Nashville spausti plokšteles, ir rūpinosi, kad viskas laiku būtų padaryta.

Linas Stempužis padėjo garso reikalais rekordavimo metu. Pvz., kad viskas gerai būtų užrekorduota, kad vienas balsas už kitą nebūtų garsesnis juostelėje ir t.t.

Fotografas Romas Putevis iš Toronto specialiai atvažiavo į Clevelandą mūsų vieneto fotografuoti. Tai

darėm Clevelando Valstybiniam Universitetui.

Dailininkė Diana Penkauskaitė-Sitar, panaudojus torontiškos Snaigės Valiūnaitės - Šileikienės "logo", suprojektavo plokštelės viršelį.

— Koks plokštelės repertuaras? Ar daugiau naudojate mūsų kompozitorių kūrinius, ar pasaulinius?

— Pirmoji pusė sudaryta iš septynių dainų. Pirmos trys yra liaudies dainos padainuotos "a cappella". Sekančios trys pasaulinių kompozitorių: H. Purcell J. Offenbach ir O. di Lasso. Paskutinė, tai daina kuri Venezuelai yra labai arti

prie širdies, taip kaip "Lietuva brangi" yra lietuviams (nors daina visai skirtinga). Visos dainos pirmoje pusėje buvo dainuotos Pietų Amerikoje.

O antrą dalį gerai pažins tie clevelandiečiai, kurie atsilankė į prieš dvejus metus suruoštą "Konrado kavinę". Išgirsite "Paskutinį sekmadienį". "Spaudos baliaus valsą", bei kitas. Kai kurios buvo dainuotos Pietų Amerikoje, ypač baliaus metu.

— Ar pasirenkant repertuarą taikėte daugiau dėmesio visuomenės skoniui ar įdainavote tai kas jums arčiau širdies?

— Labai sunku dainuoti nemėgiamas dainas. Yra tiek dainų kad pasirenkamas, kurios mums patinka. Vienai viena geriau patinka, kitai kita. Ir taip pat su visuomene. Vieni klausia, kodėl dainuojame estradines dainas sakydami, kad reikia liaudies dainas ir klasikų kūrinius dainuoti. O kiti gali geriau įsigilinti į dainas, kurias iš praeities jau moka. Tai tiems geriau patinka lengvesnio žanro muzika.

Bandėm įrekorduoti kiek buvo galima įvairių dainų, taip kad visų skoniui kas nors pritiktų.

— Įdomu kiek jaunimas įdomaujasi lietuviška daina ir jūsų plokšte?

— Esu vadovavęs daugelį stovyklų chorams, iš kurių susidariau įspūdį, kad jaunimui labai patinka dainuoti. Tikiuosi, kad patiks ir mūsų plokštelė.

Reikia pasakyti, kad šią plokštelę skiriame viso pasaulio lietuviškam jaunimui, mūsų artimiesiems š. Amerikoje, ir naujiems draugams Pietų Amerikoje. Tikimės, kad jaunimas visuomet mus remis ir savo susidomėjimu skatins toliau dirbti.

— Ar planuojate šią plokštelę platinti ir amerikoniškoje visuomenėje?

— Pirmą plokštelę platino tik lietuvių tarpe ir greit buvo išparduota. Šią plokštelę planuojame siųsti ir į Pietų Ameriką. Amerikoniškoje visuomenėje plokštelės neplanuojam platinti nors mūsų dragų tarpe, susidomėjimo pirma plokštele buvo.

— Ar plokštelę išleidote savo lėšomis ar jos leidimą finansavo ir mūsų kultūrinės organizacijos, bei fondai?

— Clevelando visuomenė, Lietuvių Bendruomenė, Lietuvių Fondas, Kultūros Taryba ir daug kitų praieityje mus labai dosniai rėmė, kai tik prašėme pagalbos. Už tai esame be galo dėkingos, nes be jų nebūtumėme galėjusios veikti. Nenorėdamos vėl varginti mūsų mielų rėmėjų bandome savo lėšomis plokštelę išleisti. Šiuo metu esame sunkioje finansinėje padėtyje, bet tikimės kaip nors išsikapstyti.

— Kada ir kur įvyks plokštelės sutiktuves?

— Plokštelės sutiktuves įvyks sekmadienį lapkričio 15 d., Lietuvių Namų virtutinėje salėje, 3:30 val. p. Plokštelę pristatys prof. Andrius Kuprevičius. Įėjimas laisvas. Po pristatymo pirmą kartą bus galima įsigyti plokštelę, ir prie kavos ir saldumynų linksmai praleisti popietę. Sutiktuves globoja KORP! GIEDRA.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į plokštelės sutiktuves, ypač jaunimą, kuriam skiriama ši plokštelė.

Ingrida Bublienė

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

NAUJOS KNYGOS

• Liūnė Sutema. VENTETA. Poezija. 64 psl. Kietais viršeliais. Aplanas ir knygos apipavidalinimas Ritos Kavolienės. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas, 7338 So. Sacramento, Chicago, Ill. 60629.

• Sofija Ambrazevičienė. LEMTIES SŪKURY. Autobiografinė apysaka. Viršelis Petro Aleksos. 134 psl. Kaina 4 dol. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje.

• Antanas Maceina. ASMUO IR ISTORIJA. Mūsų idėjos dabarties šviesoje. 92 psl. Kaina 4 dol. Redagavo Algis Norvilas. Apipavidalino Jonas Kuprys. Išleido Ateitis, 17689 Goldwin Dr., Southfield, Mi. 48075. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje.

Kai Kauno radijo bangomis prabilo laisvė... (6)

Balys Auginas

Skelbiame Laisvės manifestą

SU HIMNU rankose įleikiu į technikų kambarį, kaip dundulis giedrią vasaros dieną.

- Vyručiai, turime himną!
- Valiooo ... - į mano palietą džiaugsmą įbrenda Budra. Jam pritaria ir kiti technikai. Ir Budra, paėmęs iš mano rankų plokštelę, deda ją ant patefono rato.

Uždusę įžengia ir Gražulis su Gučium.

- Ar plokštelė sveika? - susirūpina Gučius. - Lėkei kaip aitvaras. Manėm, kad iš jos beliks tik skeveldros ...

Su neramiai plazdančia širdim, visi čia esantys, išklauso me širdžiai brangią, seniai girėtą melodiją. Ir skonėjames, lyg ragaudami uždraustą vaisių. Kritiška ausim stengiuos pagauti kad ir menkiausią adatos krebžtelėjimą ar šnypštimą. Tačiau plokštelė išlaiko egzaminą: ji laiko dantų nepaliestai!

Jau laikas būtų pradėti programą, bet dar nėra laikinosios vyriausybės atstovų! Atsiklausiname radijo stoties, kaip pas juos. Kada galime pradėti programą. Iš ten atsakymas - viskas tvarkoje, mes pasiruošę, laukiame jūsų ženklo.

Gražulis su Gučium skuba žemyn. Jis bandysias telefonu susisiekti su savo viršininkais. Ir pasitiksinsias prie vartų - gal jie jau čia. Tuo metu mašininkė Paškevičiūtė, pravėrusi studijos duris, nedrąsiai įkiša galvą. Ji atneša man į studiją jau mašinėlė perrašytą Laisvės Manifestą ir mano pādarytą prancūzišką deklamacijos vertimą.

- Patikrink, - sako, - kas negerai, tuoj perrašysiu, nes negalėjau perskaityti tavo kabliaraščio. Ypatingai prancūziškojo ulia-liaaa ...

- Tam ir daviau pačiai perrašyti, nes ir aš negalėjau jo išskaityti! - erzina ją.

Ji palieka man tekstus ir išbėga. Atsisėdau jų tikrinti: permetu akimis, pasižymiu, pataisau praleistas raides ir uždedu vieną kitą kirtį ant prancūziško žodžio. O laikrodis bėga risčia. Rodo lygiai 10 val. ryto. - Būtų gražu, - galvoju - jei dabar pradėtume transliaciją.

Staiga, lyg kažką blogą lemiantis, režiančiai surinka telefonas. Atsiliepia Budra ... Matau, kaip jo veido bruožai stingsta, akmenėja. Nieko nelaukdamas dumių pas jį. Jis padeda telefono ragelį - sako:

- Radijo stotį apsupo kareiviai. Vyksta susišaudymas. Jie nori įsibrauti pro radijo stoties vartus! Skubiai prašo pa-

čiuliai stotyje yra. Jei priešui pavyktų užimti radijo stotį - viskas eina velniop! Sudie, mūsų transliacijai! Be to, laikas yra brangus tokiu atveju, o čia vis tikrai nuotolis gerokas. Nuo mūsų studijų (kurios Daukanto gatvėje) yra didelis atstumas iki Vaižganto gatvės, kur yra radijo stotis ant kalno, Ažuolyne. Ir tiems mūsų kurtiems pasiryželiams kelias yra ilgas. Ar suspės jie? O mūsų savanoriai ramiausiai ginkluojasi: pistoletus susikiša kišenėse ir kiekvienas pasiima po rankinę granatą. Cium pa neštuvus su pakrautom 'gėrybėm' ir eina per radijo kiemą, mūsų palaiminti.

Palinkim mūsų drašioliams sėkmės ir ... Vos jiems dingus iš akių, nuo laiptų nusirita mūsų Suroša rėkdamas, kad šauktume vyrus atgal. Stotis ką tik skambinusi, kad pagalbos nebereikia.

Netikėdamas žiūriu į Surošą, ką jis čia sapalioja, o jis vis kartoja: 'Viskas tvarkoj. Priešas atmuštas!' Ir man užtikrina, kad stotis pati patvirtinusi pergalę. Jei jau taip - bėgu į kiemą ir liepiu vienam iš sargybinių pabėgti ir gražinti Budrą su vyrais. Jį pagauna jau Donelaičio gatvėje.

Prie radijo aparatūros stalo Boguslauskas šnekasi telefonu ir leipsta juokais. Pasikalbėjimas turi būti idomus, jei Boguslauskas iš širdies šypsosi, nusikvatoja ir 'sujaudintas' ligi ašarų ... Prašau, kad duotų man telefono ragelį. Kalba radijo stoties budintis technikas. Klausiu, kaip taip greitai apsidirbo su užpuolikais ir apsisvainikavo pergalę? O visa ta pergalės istorija man skamba lyg juokingas epizodelis.

Rusu kariai, apsupę radijo stotį, ėmė belstis į vartus šaukdam, kad viduje esantieji juos atidarytų. Saugojantieji vartus iš kiemo ėmė šaudyti. Pasiplūsus šūviams, į radijo stoties gynėjų šūvius atsiliopė Ažuolyne apsikąsęs laisvės kovotojų būrys. Rusai pagalvojo, kad stočiai apginti atskubėjęs į talką kažkoks stiprus dalinys, kuris nori juos apsupti. Nieko nelaukdam, tuoj pat susėdė į sunkvežimius ir iškūrė ... O radijo stoties gynėjai, iš smalsumo prasivėrę vartus pasižiūrėti, kas už vartų darosi, su skubo ištraukti vidun penkis

pasimetusius ir išsigandusius kareivius. Jie juos su visais ginklais pasiėmė į nelaisvę. Taigi, sako, turime belaisvių, bet yra ir rūpesčio - nežinome ką su jais daryti ...

Klausiu, ar galėsime pradėti transliaciją. Sako, kodėl ne - jie pasiruošę. Pažadėjęs pranešti, kai bus mums viskas aišku, laikinai atsisveikinu.

Su Gražuliu tariamės, kas daryti. Sakau, laukti ilgiau būtų rizikinga. Siūlau tuojau pradėti, nes esame visiškai pasiruošę. O vėliau, jau vykstant programai, duosime specialų pranešimą, kad kalbės į studiją atvykę laikinosios mūsų vyriausybės atstovai. Gražulis sutinka - nemato kitos išeities, nes mūsų svečiai vėluojasi.

Vėl skambinu į radijo stotį. Prašau kad įjungtų siųstuvą ir visus 'radio taškus' (taip tada buvo vadinami garsintuvai, įmontuoti ir išbarstyti po visą miestą), kad gatvėse žmonės išgirstų mūsų transliaciją. O mano pašnekovas (jau kitas asmuo) pasiūlo:

- Ar pasiutai - sako man iš stoties, - dar ginkluoti kariai su sunkvežimiais zuja po miestą, o jūs norite mieste įjungti garsintuvus! Kas matė!

- Tegu zuja kariai - sakau, - jie nesupranta lietuviškai. Tarp kitko, šioje šalyje mes visą laiką per radiją kalbėdavom lietuviškai. Ir jiems nei šilta, nei šalta. Jiems nerūpi ką mes šnekame. Jie susirūpinę, kaip išgelbėti savašis kailis ...

O jis atkakliai laikosi savo - neįjungsiąs garsintuvų mieste - per daug pavojinga. Girdi, jei norime rizikuoti - žinokitės. Bet mūsų nestatykite į pavojų.

Suprantu, kad tai šneka žmogus, ką tik pergyvenęs pavojų.

- Duosiu - sakau, - mūsų radijofono gynėjų vadą. Kalbėk su juo. Mus remia laisvės kovotojai ir, jei jie duoda įsakymus, privalai klausyti. Negi nežinai, kas atsitinka karo metu su neklauždomis? ...

Ir paduodu ragelį Gražuliui. Liepiu technikams būti pasiruošusiems su stoties signalu. Surošas uždeda mano pasirinktą naują Kauno signalą - Kur lygūs laukai ...

Einu į pranešėjų studiją. Uždarau duris ir atsisėdu prie

stalo. Pasirašau anoną ir žiūriu pro sienoje esantį langą į technikų kambarį. Gražulio veidas paraudęs. Jis smarkiai gestikuliuoja rankomis ir pikta kažką aiškina. Pagaliau padeda ragelį ir pažvelgia į mane. Linkteli keletą kartų galva. Iš jo veido išraiškos suprantu, kad jam pavyko abejojantį atvesti į dorą kelią ... Taigi, pradėsime ...

Nuo krūtinės man nusirita milžiniškas laukimo akmuo. Pagaliau! Girdžiu garsintuvo traškėjimą - tai technikas įjungė garsintuvą į mūsų kambarį, kad girdėčiau, jog siųstuvąs jau veikia.

Pasigirsta Karo Mokyklos kariūnų choro dainuojamos dainos garsai - Kur lygūs laukai ...

Stai išsipildo mūsų troškimas - prabylame laisvės žodžiu!

Klausausi dainos žodžių, kurie šiandien man atrodo tokie simboliški. Ir pati daina skamba kažkaip kitaip! Vaizduojosi, kaip mieste sustoja žmonės ir susikaupę klausosi tos patriotinės dainos, kuri atidaro duris laisvės transliacijai. Matau, rodos, jaunimą - tie laisvės kovotojai, atžalos senovės mūsų drąsiųjų protėvių, kurie, vietoj balnodami juodberius, kasasi apkasus, nesijudindami iš jų nė per sprindį ... Visa savo būtim jaučiu laisvės jėgą mūsų žemėje ...

Daina pasibaigė. Sugrįžau ir aš į žemę, kur realybė: dega raudona šviesa. Mikrofonas įjungtas. Susikaupiu, lyg šventikas prieš apeigą ir pradėdu:

Dėmesio! Dėmesio! 'K a l b a l a i s v o s i o s L i e t u v o s r a d i j a s K a u n a s . L i e t u v a y r a l a i s v a ! (Čia padarau pauzę). Broliai ir sesės lietuviai, ši pavasari staiga mūsų žemėje pražydo laisvės žiedais ... (Ir davęs keletą įvadinių sakinių, pradėdu skaityti mūsų suredaguotą atsišaukimą - Laisvės Manifestą ...

... Lietuvi, paimk savo likimą į savas rankas!

Manifestą užantspaudoju Lietuvos Himnu. Tai mūsų transliacijos laisvės siel! Ir štai ji himno žodžiais plevėna radijo bangų nešama po visą Kraštą! Ateina į kiekvieno klausančio namus, skelbdama naujosios epochos pradžią ...

Himno garsams išsiliejus - lyg patvinusiai laisvės upei, kuri laužia bet kokią vergijos užtvartą - bėgu pas technikus ir čia, šaukdam, 'valio', kiekvienas spaudžiame viens kitam ranką, su blizgančiom akim, su didele pakilia viltim. Džiaugsmui nėra ribų: įvyko kas mūsų buvo planuota! Kaunas prabilo laisvės žodžiu - paskelbęs Laisvės Manifestą! Radijo bangos neša Kraštui laisvę, kuri, mums tada atrodė, yra jau čia pat - beveik ranka pasiekiam! O į laisvę mes tikėjome visa širdimi, jos ilgejomės, kaip gražiausios sąjonės pasaulyje, kaip brangiausio tautos turto!

(Bus daugiau)

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS

PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenim ir grupėm) po Ameriką ir į užsienį —

LEKTUVU - LAIVU - TRAUKINIU - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

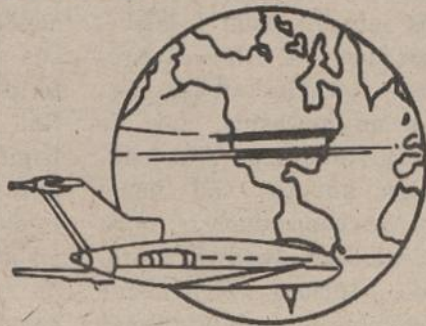
Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway

Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučiūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

NEPĀMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Jaunosios kartos dalyvavimas literatūroje ir spaudoje

ALGIS MODESTAS

Korp! Neo-Lithuania išvykos metu, įvykusios š. m. rugsėjo 5-6 dienomis Jonynų sodyboje, Chesterton, Ind., įvyko svarstybos tema: **Jaunosios kartos dalyvavimas tautinėje veikloje**. Dalyvavo 5 jaunosios ir vidurinės kartos prelegentai — fil. Gražina Gražienė (Ideologinių organizacijų dalyvavimas išeivijos kultūrinėje veikloje), fil. Algis Modestas (Vidurinėsios kartos dalyvavimas išeivijos literatūroje, poezijoje, spaudoje), fil. Vytautas Kasniūnas II (Vidurinėsios kartos dalyvavimas išeivijos švietimo darbe), fil. Jūratė Tautvilaitė (Vidurinėsios kartos dalyvavimas išeivijos muzikos srityje ir senj. Vytautas Ploplys (Tautinių šokių įnašas į išeivijos kultūrinį gyvenimą). Svarstyboms vadovavo fil. Jonas Jurkūnas. Čia spausdina Algio Modesto pareikštas mintis.

Aš iki šiol neturėjau laimės būti turtingu. Žinoma, niekas negarantuoja, kad turtas suteikia laimę. Bet, vis tiek, dauguma žmonių siekia to turto įvairiausiais būdais. Ir aš iš tokių. Tik vis man nesiseka. Štai, kad ir šiandieninė mano tema: "Jaunesniosios kartos dalyvavimas išeivijos literatūroje, poezijoje ir spaudoje" — yra toks nedidelis, toks siauras, toks mažutis, rodos, nebūtų ką daug ir pasakyti. Bet tai nereiškia, kad mes apie tokios rūšies neturtą turėtume nutylėti. Ne. Mano nuomone, kaip tik reikėtų tokią sritį gerai pakeidenti, paieškoti kūrybinių perlų tose gelmėse, kuriose, žinome, tikrai jų yra.

Jeigu išeivijos vidurinioji karta su dideliu kraičiu į kultūrinį gyvenimą ateina švietimo muzikos, meno, tautinių šokių, teatro, ideologinių organizacijų, sporto srityse, tai kodėl spausdintas žodis taip sunkiai eina?.. Yra tam priežastis, kurią visi jūs žinot: tai literatūrinės kalbos nepakankamas mokėjimas ir nepasirošimas lietuvių kalba gerai rašyti, tiksliai rašyti, poetinė kalba rašyti, turtiną kalba plačiu žodžingumu rašyti, stilingai rašyti, o dar prie to viso ir kūrybingumo dvasią turėti. Vieniems šie suminėti faktoriai yra prieinami, paveldėti, įgimti, darbu įgyti, kaip sako: "iš adatos gali vežimą priskaldyti". .. Kitiems viso to trūksta: kalbos, kūrybingumo, plačios vaizduotės, talento... Todėl, ši kultūrinė sritis, kurioje vidurinioji karta turėtų pasireikšti, reikalauja platesnio ir gilesnio lietuvių kalbos mokėjimo ir sugebėjimo tą kūrybos mūžą pasivilioti. Tada būtų ir kalba apie tai kita. Gal neprilygsim mes Maiironiui, Brazdžioniui, Mačerniui, Aisčiui ar mūsų gerbiamam garbės filisteriui Stasiui Santvarui, bet vis tiek nepasiduosim, kad ir naujoviškai, kad ir kitoniškai, ale vis tiek lietuviškai į širdį kalbėsime. Štai va, Tomas Venclova, vidurinės kartos žmogus, atvežė

mums kraitį iš paverptos Lietuvos. Jis gerai valdo kalbą ir turi plačią kūrybingumo vaizduotę. Jis išaugintas paverptos Lietuvos, sūnus žemės savos... Vistiek, ar šiaip ar taip kalbėsime, rusas dar nepajėgė išplėsti gimtojo žodžio meilės ir prisirišimo iš lietuvių širdies ir mes visi gėrimės Tomo Venclovos, jauno poeto, gražiąja kūryba. Štai jo amžiaus ir mūsiškės poetės Sadūnaitė, Keblienė-Bogutaitė ir mūsų filisterė Eglė Juodvalkytė-Juodvalkė ir pirmuosius žingsnius žengianti šoliūnaitė — savo kūrybomis yra prisistačiusios plačiai išeivijos visuomenei, ir Dieve joms padėk, turėti ištvermės savo kūrybingumo galią kuo daugiausia panaudoti mūsų išeivijos kultūriniam gyvenime.

Kiekvienas siekimas reikalauja darbo. Ar tu pieši paveikslą, ar dirbsi idėjinį darbą, ar tu aktorius karjeros sieksi, ar šoksi, grosi ir dainuosi, vistiek turi save darbui pajungti. Taip ir knygą rašyti, be anksčiau mano minėto kalbos pasirošimo, dar privalu labai daug valandų paaukoti įvairiai medžiagai surasti. Štai mūsų kolega, filisteris dr. Algirdas Budreckis, labai darbštus jaunesniosios kartos atstovas, renka istorinę medžiagą ir rašo knygas. Algis Rukšėnas anglų kalba aprašė visą Simo Kudirkos istorinį šuolį į laisvę. Kas žino, gal Algis Rukšėnas ir lietuvių kalba pasirodys ne mažesnis, kaip ir anglų kalboje, su kita įspūdinga kūryba. Gal jiems abiem nepasiduos ir mūsų kolegė Eglė Juodvalkė prozoje, kurioje, pirmuosius žingsnius jau pradėjo žengti. "Antro kaimo" prievaizda Titas Antanaitis yra prirašęs daug įvairių trumpų sceninių vaizdėlių, kas mūsų išeivijai taip pat yra nemažas kultūrinis turtas. Kad ir nedaug vidurinėsios kartos prozoje reiškiasi, bet jų kūrybos kokybė lems ateitį. Margret Mitchell laimėjo premiją, vos tik vieną knygą "Gone with the Wind" parašiusi.

Dar niekas nežino kiek vidurinioji karta gražių veikalų prirašys ir niekas negali užginčyti, kad ir Nobelio premija nebus paskirta, nekalbant apie mūsų labai gausius premijų fondus. Reikia palaukti, reikia turėti vilties ir mūsų viduriniai kartai palinkėti geros ateities.

Kalbant apie spaudą, tekstų paminėti vidurinę kartą, kuri laiks nuo laiko, vienu ar kitu klausimu spaudoje pasisako. Štai mūsų kolega fil. dr. Stankus, kai kada prišokęs, vieną kitą mintį pagvildena. O ir mūsų filisterė Viktorija Košubaitė-Matranga meno klausimais vieną kitą kartą parašo. Yra ir daugiau tokių, kurie sprendžia lietuviškas problemas: Kojelis, Bublienė, Sakadolskienė, Liuda Ruginė ir kiti. Liuda ypatingai daug dėmesio skiria skautiškam gyvenimui, bet pagvildena ir kitas mūsų išeivijos problemas.

Labai stipri mūsų lietuvių kalbos puoselėtoja, yra dr. M. Saulaitė-Stankus, dažnai spaudoje pasisakanti įvairiais klausimais. Be to, daug pastangų yra idėjusi į Illinois universitete lietuvių kalbos kursų išplėtimą. Taip pat nuolatos šiuo metu spaudoje rašo mūsų filisteris Mykolas Drunga. Gal kai kuriais klausimais aš su juo nesutinku, bet malonu, kad manošios kartos atstovas taip gerai valdo plunksną, turi tokį platų žodžingumą, sakinių darną, tuo išvystydamas įmantrų savo straipsnių stilių. Jis spaudoje pasisako įvairiais mūsų išeivijos klausimais, drąsiai sprendžia pasitaikiusias problemas ir aktualijas. Jaučiama, kad laikui bėgant, jis tikrai bus stropus mūsų spaudos žmogus.

Reikia tikėtis, kad ateinančioji, vidurinioji karta, bus stipriau pasirošusi literatūros ir spaudos darbui. Gal manoji karta nebuvo įsigilinusi į savo paskirtį pavaduoti vyresniąją kartą ir šios rūšies veiklai nepasirošė. Dabar, kai atsiranda stoka, literatūros ir spaudos darbuotojų, grynai dėl lietuvių kalbos menko mokėjimo, kyla reikalas ją giliau studijuoti. Išeivijoje turime pakankamai mokyklų ir kursų universitetuose, tik reikės ateinančiai jaunesniajai kartai ryžto tą gražią mūsų tėvų, senelių ir prosenių kalbą išmokyti, ko manoji karta, patinęjo padaryti ir amerikoniškai tariant, lietuvių literatūroje "flankinom"....

Dirvos rėmėjai

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Kavaliūnas, Cleveland 5.00
Ig. Verbyla, Cleveland 10.00
Br. Basiulis, Long Beach 5.00
E. Venclovas, Margate 13.00
J. Valaitis, Great Neck 5.00
V. Aukštuolis, Munster 10.00
J. Pupininkas, St. Petersburg Beach 8.00
Dr. V. Tauras, Chicago 15.00
A. Pimpė, Chicago 10.00
V. Petukauskas, Cleveland 5.00
I. Vincloviene, Mayfield Village 20.00
E. Janulis, Cleveland 15.00
S. Pročkienė, Chicago 15.00
K. Giedraitis, Ypsilanti 10.00
A. Masiulis, Chicago 10.00
P. Smaizys, Hot Springs 5.00
Dr. A. Kisieliū, Sidney 20.00
Br. Bražinskas, Homestead 5.00
E. Arbas, Santa Monica 10.00
T. Blinstrubas, Chicago 15.00
A. Maskoliūnas, Santa Monica 10.00
P. Matiukas, Rochester 10.00
E. Jocienė, Cleveland 10.00
P. R. Sakai, Glendale 20.00
E. Krygerienė, Missouri City 5.00
Ign. Beržinskas, Cleve. 10.00
Ch. Bogušas, Waterbury 10.00
O. Trečiokienė, Largo 10.00
L. A. Staškunas, Juno Isles 10.00
J. Bubelis, Wisconsin Dells 5.00
St. Maurukienė, Algonquin 10.00
J. Gumbelevičius, Creve Coeur 20.00
Pr. Damijonaitis, Ormond Beach 25.00
A. Tumas, Newbury Park 8.00
I. Bertulytė-Bray, Seattle 10.00
V. I. Matoniai, Phila. 15.00
M. Slavinskienė, Singer Island 20.00
Pr. Mačernis, Chicago 10.00
G. Dzirvonas, Chicago 15.00
M. Balutavičius, Valencia 35.00
W. Žilinskas, Treasure Island 20.00
M. Šimkus, Chicago 20.00
P. Pajaujis, Mt. Clemens 5.00
E. Zitkus, Beverly Shores 15.00
P. Griganavičius, Downers Grove 5.00
J. Pečiūrienė, Ann Arbor 10.00
V. Rastenis, Hot Springs 5.00
P. Kudukis, Cleveland 10.00
A. Čiuprinskas, Vienna 5.00
J. Kizevičius, Cleveland 3.00
A. Devenis, Santa Monica 5.00
J. Švedas, Elizabeth 3.00
Dr. A. S. Baltrukėnas, Dania 25.00
I. Palaitis, Racine 5.00
J. Jurevičius, Chicago 20.00
Dr. K. Bobelis, St. Petersburg 33.00
J. Tūbelienė, St. Petersburg Beach 10.00
Br. Tarutienė, Willowick 10.00
G. Narcizas, Baltimore 5.00
Dr. G. Balukas, Chicago 15.00
K. Martinkus, Chicago 3.00
F. Mandeikis, Centerville 10.00
A. Leparskas, Warren 5.00
S. Relinga, Detroit 3.00
A. Rastauskas, Richmond Hts. 5.00
A. Bliūdžius, Detroit 5.00
M. Iešmantienė, Cleve. 10.00
Dr. J. Kuncaitis, Novelty 10.00
P. Babickas, Worcester 10.00
Br. Tiškus, Collinsville 15.00
St. Butkus šaulių kuopa Detroit 25.00
L. Izickas, W. Roxbury 10.00
J. Strazdas, Toronto 10.00
Vl. Čyvas, Cleveland 10.00
A. Puškoriūtė, Highland Hts. 10.00

B. W. Sklaris, Phila. 20.00
J. Petružis, Milton 25.00
P. Razgaitis, Seven Hills 8.00
J. Kancevičius, Lawrence 299.00
P. Stakauskas, Hot Springs 10.00
J. Pivoriūnas, Cleveland 5.00
P. A. Mažeika, Venezuela 10.00
J. Krištolaitis, Cleveland 10.00
J. Matusevičius, Evanston 8.00
V. Misiūnas, Elizabeth 10.00
V. Mazoliauskas, Lake Worth 10.00
G. Stapulionis, Surfside 5.00
Dr. P. Švarcas, Mascoutah 20.00
Dr. K. Pautienis, Pompano Beach 10.00
St. Virpša, Chicago 10.00
L. Kerulis, Chicago 5.00
J. Juodgudis, Chicago 5.00
A. Augustinas, Chicago 3.00
Pr. Sideravičius, Cicero 10.00
Kun. A. Trakis, Chicago 5.00
M. Krasauskas, S. Pasadena 5.00
Christopher ir Regina Peters, New York 150.00
S. Liubartas, Phoenix 8.00
M. Šnapštys, Dearborn 5.00
J. Jakštas, Lakewood 10.00
S. Smulkaitis, Gulfport 10.00
Dr. K. Šimaitis, Forest Hill Gard 20.00
B. Klovos, Chicago 3.00
R. Veitas, Milton 8.00
A. Simutis, E. Rockaway 15.00
L. Brazauskas, Cleveland 15.00
V. Gerdvilis, N. Zelandija 3.00
V. Izickas, Westwood 10.00
A. Pavilčiūtė, Chicago 3.00
K. Biskis, Downers Grove 8.00
Br. Šilas, Elizabeth 15.00
Č. Staniulis, Bloomfield Hills 5.00
A. Šošė, Chicago 13.00
V. Miškinis, Toronto 5.00
M. Mankaitienė, Fairview Park 10.00
Z. Vyšniauskienė, Malvern 5.00
M. Avižienis, Chicago 5.00
L. Brazauskas, Cleveland 5.00
E. Šalčiūnas, Palos Hts. 20.00
Dr. A. Ciuris, Lake Zurich 8.00
F. Ekman, Milwaukee 1.00
V. Kalytis, Great Neck 20.00
D. Williams, Evergreen 5.00
Pr. Janulaitis, RPV 10.00
A. Lagucki, Granada Hills 3.00
A. Braškys, Sudbury 10.00
H. Bitėnas, Elizabeth 25.00
D. Kavaliūnas, Racine 20.00
V. Žemaitis, Chicago 3.00
F. Klimaitis, Cleveland 15.00
M. Ambrose, Walkersville 20.00
Gr. Kenter, Danbury 25.00
P. Račiukaitis, Baltimore 5.00
T. Dambrauskas, Hot Springs 10.00
E. ir M. Valiukėnai, Chicago 20.00
J. Kalnietis, Baltimore 5.00
T. Tallat-Kelpša, Cream Ridge 10.00
R. E. Vaišniai, Mt. Carmel 15.00
Br. Miklius, St. Pete. 20.00
W. Simanas, Rochester 20.00
A. Blazevičius, Milford 10.00
L. Sagys, Lyndhurst 10.00
A. Šenbergas, Salt Lake City 5.00
A. Lagucki, Granada Hills 5.00
B. Auginas, Lyndhurst 20.00
K. Sušinskas, Villa Park 5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

EXPERIENCED MAIDS FOR
CLEANING DUTIES. WELL
ESTABLISHED APT. COMMUNITY.
EXCELLENT BENEFITS. PAID
VACATION. SALARY ACCORD-
ING TO EXPERIENCE. CALL
Julie 216-449-5800
(43-49)

Nauja Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdyba

ANTANAS JUODVALKIS

Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio sueiga įvyko š. m. lapkričio 1 d. Lietuvių tautiniuose Namuose. Sueigą atidarė ir visus gausiai susirinkusius pasveikino pirm. Gražina Gražienė. Sueigą praversti pakvietė Algį Modestą (pirm.) ir Mariją Dauckytę (sekr.). Išsamų protokolą perskaitė Vytautas Plioplys, kuris priimtas be pakeitimų.

Veiklos apžvalgą padarė pirm. Gražina Gražienė. Ji peržvelgė šios valdybos kadencijos metu įvykdytus darbus ar suruoštus minėjimus. O tų renginių renginių buvo apstu ir valdyba turėjo suktis, kaip verpstukas. Paminėtini: Korp! Neo-Lithuania 58 metų veiklos paminėjimas, Naujųjų Metų sutikimas, kartu su Lietuvių Tautinių Namų valdyba, Nepriklausomybės atstatymo 63-jų metų suakties paminėjimas, užgavėnių karnavalo bendrame visų organizacijų renginyje dalyvavimas (1981. II. 28). Motinos dienos — šeimos šventės suruošimas, gegužinė ir talka vyr. valdybai išvyką organizuojant. Be to, kultūrinė komisija (dr. L. Kriaučeliūnas ir Mečys Valiukėnas) suruošė Korp! Neo-Lithuania išleistos fil. R. Spalio knygos — Auksi-

sinio saulėlydžio gundymai — pristatymą. Tai tik keli bruožai valdybos veiklos 1980-81 metų kadencijoje.

Pirm. Gražina Gražienė labai jautriai padėjo tal-kininkams, prisidėjusiems prie sėkmingos veiklos, o jų buvo nemažai. Keletą čia ir paminėsiu: dr. Leonas Kriaučeliūnas, Mečys Valiukėnas, Genovaitė ir Cezaris Modestai ir visi valdybos nariai, junjorų tėvūnas ir magistra — Vytautas Plioplys ir Marytė Duskytė, Algis Modestas ir kiti.

Pirmininkės pranešimas palydėtas gausiais plovimais, tuo išreiškiant padėką už parodytą rūpestį korporacijos veikloje. Taip pat buvo išklaudytas išdininko pranešimas ir perskaitytas Kontrolės komisijos aktas. Aktą peskaitė Rita Zubrickaitė, o be jos dar pasirašė Jonas Grigaitis ir Gintaras Valiukėnas.

Visi pranešimai priimti plojimu, o pirmininkaujantis Algis Modestas išreiškė sueigos vardu padėką.

Tolimesnėje darbotvarkėje buvo numatyta junjorų kėlimas į senjorus. Valdyba pristatė senjorų sueigai pakelti 7 junjorus, apie kuriuos žinias suteikė tėvūnas ir magistra, o taip pat ir globėjai. Štai jie: Živilė En-

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje metinėje sueigoje lapkričio 1 d. septyni juniorai pakelti į seniorus bei filisterius. Iš kairės: Kęstutis Pocius, Živilė Endrijonienė, Vytautas Dargis, tėvūnas Vytautas Plioplys, magistrė Marytė Dulskytė, Darius Balceris, Vytautas Liškūnas, Gintaras Dargis ir Paulius Deveikis.

drijonienė (Šimonytė), studiuoja ekonomiją Daley kolegijoje, Chicagoje ir augina šeimą.

Kęstutis Pocius, turi masterį iš architektūros, Notre Dame, South Bend absolventas.

Darius Balzaras, studiuoja biologiją Niles College of Loyola University.

Vytautas Liškūnas, Illinois universiteto Chicago Circle studijuoja sporto mediciną.

Paulius Deveikis, studiuoja elektro-inžinierią Illinois universitete Chicago Circle.

Gintaras Dargis, baigęs Wisconsin universitetą Milwaukee ir dirba prie kompiuterių.

Vydas Dargis, studijuoja elektro inžinierią Wisconsin universitete.

Visi jie parašė ir sueigoje perskaitė parašytus lietuviškomis temomis darbus.

Visi minėti junjorai, sueigos nutarimu pakelti į senjorus ir šventės metu uždėtos korporacijos spalvos.

Pirmininkaujantis A. Modestas pasveikino naujuosius senjorus ir palinkėjo būti naudingais savajai korporacijai ir jungtis į lietuviškos išlaikymo darbą.

Nominacijos komisijos vardu pranešimą padarė Linas Regis (kiti nariai — Marijus Kasniūnas ir Mečys Šimkus).

Į valdybą pasiūlė ir sueiga plojimu patvirtino šiuos asmenis: Liną Regį, dr. Alvydą Arba, Violetą Burokaitę, Algį Jurkūną ir Liūtą Dargį.

Į Kontrolės komisiją: Ritą Zubrickaitę, Gintarą Valiukėną ir Juožą Žemaitį.

ALT S-gos pirm. Vaclovas Mažeika kvietė neolitu- anus stoti į Tautinę Sąjungą ir atnaujinti bei padidinti narių skaičių, nes abi organizacijos siekia tų pačių tikslų. Jaunųjų filisterių įsijungimas į tautininkų eiles pagyvintų veiklą ir įneš-

tų jaunatviško entuziazmo.

Po sueigos buvo pasidailinta išpūdziais ir pasivaišinta kava ir skanumynais.

SPARČIAI ARTĖJA IV MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Kaip jau buvo skelbta, IV-sis mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks Padėkos dienos savaitgalyje, lapkričio 25-28 d. d., Jaunimo Centre, Chicagoje.

Simpoziumo metu bus 4 parodos:

1. Moterų dailininkių paroda, tema — Lietuvių mitinės būtybės. Organizatorė dail. Zita Sodeikienė, Jaunimo Centro Čiurlionio galerija.

2. Architektūros ir technikos darbų paroda bus išdėstyta apatinėje Jaunimo Centro salėje. Paroda rūpinasi PLIAS Chicagos skyrius, kuriam pirmininkauja B. Kovienė.

3. Mokslinių leidinių parodą ruošia Pedagoginis Lituanistikos Institutas 106 kambaryje.

4. Gintaro dirbinių paroda rūpinasi Birutė Saldukienė. Bus išstatyti Lietuvių moterų dailės instituto vardu iš Bostono atvežti gintaro dirbiniai.

Visi kviečiami šias parodas gausiai lankyti ir pasižiūrėti išstatytais eksponatais.

Parengimų komiteto narys Valė Plepienė rūpinasi susipažinimo vakaru ir sim-

poziumo dalyvių maitinimu.

Irena Kerelienė rūpinasi Literatūros vakaro pasisekimu. Vakaras įvyks lapkričio 27 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Programoje — Rašytojų draugijos premijos įteikimas laureatei Katrynai Grigaitytei, Vinco Krėvės RAGANIAUS parodymas scenoje. Vadovauja aktorius Jonas Kelečius.

Stasė Labanauskienė rūpinasi pabaigtuvių pokyliu, kuris įvyks lapkričio 28 d. Beverly Country Club salėje. Programą išpildys solistė Nerija Linkevičiūtė akompanuojant Mykolui Drungai. Šokiams gros neolitu- anų orkestras, vadovaujamas Algio Modesto.

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS SKILLED TOOLMAKERS COLD HEADING

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. We have openings for experienced toolmakers who are familiar with header tooling as well as cutting tools and press room tools. Good wages and benefits. Contact Personnel Depart. IMPEX 905 Louise Ave. Crawfordville, Ind. 47933 317-362-0800 An Equal Opportunity Employer (44-50)

WANTED AT ONCE STRUCTURAL STEEL DETAILERS

Experienced detailers of structural steels, joist, deck, Erie Pa. fabricator. Must relocate. Good wage. (814) 459-2715 (4150)

SUPERVISOR INJECTION MOLDING Kinetico a growing mfg. company in the Newbury area is looking for a 2nd shift supervisory preferably with injection molding machine exp. Responsibilities will include set-up and operations of machines and supervision of plant personnel. Salary commensurate with exp.; good benefit package offered. If interested, please call 216-564-9111 to arrange interview between 9-12 noon. (42-44)

"Amber Holidays"

1982 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ iš BOSTONO ir NEW YORKO

KAINA NUO \$995.00

GRUPĖS IŠVYKSTA:

Kovo 24	liepos 19
balandžio 7	rugpjūčio 4
gegužės 5	rugpjūčio 18 (su Ryga)
gegužės 12 (su Ryga)	rugsėjo 6
gegužės 24	rugsėjo 15
birželio 2	rugsėjo 27
birželio 16	spalio 6
liepos 5	gruodžio 27

VISAS GRUPĖS LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc. vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Registered Ohio Travel Agent #TA0324

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Taupa

Bostono Lietuvių Federalinė
Kredito Unija

Moka augščiausius

nuošimčius už santaupų indėlius pradedant 7%

Kiekviena taupymo sąskaita apdrausta ligi
\$100,000.00

Darbo valandos kasdien nuo 10:00 ryto iki 2:00 popiet.

šeštadieniais nuo 11:00 val. ryto iki 2:00 popiet.

Adresas: TAUPA LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

368 W. Broadway, P. O. Box 95, Boston, MA, 02127

LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGIJOS PATALPOSE — 2-rame AUKŠTE

Telefonas (617) 268-7730

BOSTONO LIETUVIAI

KARDINOLO BELAUKIANT

Lapkričio 22 d., Kristaus Karaliaus šventėje, Bostono arkivyskupas kardinolas Humberto Medeiros atvyks į So. Bostono lietuvių parapiją. Šv. Petro bažnyčioje atnašaus šv. Mišias, pasakys pamokslą ir pašventins iš gintaro padarytą Vilniaus Aušros Vartų Marijos mozaiką.

Bostono lietuvių parapija kviečia ir kitų parapijų lietuvius į šią šventę.

Spalio 26 d. Bostono arkivyskupas kardinolas Humberto Medeiros priėmė LB Bostono apylinkės valdybos

atstovus: pirm. Aloyzą Astravą ir sekretorę Elena Jociūtę. Kardinolui buvo įteikta tik ką išėjusi anglų kalba "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika" ir kun. Michael Bourdeaux parašyta knyga "Land of Crosses". Kardinolas taip pat buvo plačiau supažindintas su Lietuvos dabartine padėtimi ir su LB Bostono apylinkės veikla.

• LB Bostono Apygardos suvažiavime spalio 24 d. į naują valdybą buvo išrinkti: Jonas Rūtenis, Viktoras Kubilius, Povilas Jančiauskas, kun. Rafaelis Šakalys ir Aloyzas Astravas.

Vasario 16 Gimnazijoje

MOKSLO METŲ PRADŽIA

Vasario 16 gimnazija, atšventusi savo prasmingo gyvavimo trisdešimtmetį, rugpiūčio 31 viltingai įžengė į 31-uosius mokslo metus. Šiemet susirinko apie 10 mokinių daugiau negu praėjusiais metais kai jų skaičius buvo nukritęs žemiau 60. Mokinių skaičiaus padidėjimas teikia gražių vilčių ateičiai. Todėl ir naujųjų mokslo metų pradžia buvo pažymėta optimizmo ženklu.

Dauguma moksleivių į

bendrabutį suvažiavo jau sekmadienį. Romuvos kietas prisipildė automobiliais su įvairių Vokietijos ir net Didž. Britanijos miestų ženklais. Mokiniai iš užeuropinių kraštų atskrido lėktuvais. Juos iš aerodromo parsivežė gimnazija savo autobusiuku. Tą dieną Romuvoje šalia įprastųjų lietuvių ir vokiečių kalbų dar buvo girdėti klegant ir anglų kalba. Gimnazijos direktorius J. Kavaliūnas, pr. metais atvykęs iš JAV-bių, tas tris kalbas gerai moka. Daugeiui mokytojų bei tarnautojų jos taip pat nesudaro jokių sunkumų. Čia susitinka įvairiakalbiai lietuviukai, tačiau visų bendra kalba yra lietuvių ir tie, kurie ją nepakankamai moka, turi uoliai mokytis ir išmokyti. Gimnazijos baigimo atestatuose, išduodamuose vokiečių švietimo įstaigos, yra ir pažymiai lietuvių kalbos, literatūros bei Lietuvos istorijos. Be jų mokėjimo Vasario 16 gimnazijos baigimas neįmanomas.

Naujieji mokslo metai ir šiemet pradėti lietuviškos trispalvės pakėlimu, giedant tautos himną. Vėliavos pakėlimo iškilmės pravedė uniformuoti skautai.

Tada visi nuvyko į Huetenfeldo katalikų bažnyčią, kur abu gimnazijos kapelionai — katalikų kun. Jonas Dėdinas ir evangelikų kun. Fr. Skėrys — atlaikė eumenines pamaldas.

Po pamaldų visi grįžo į gimnaziją ir susirinko salėje. Čia į juos kreipėsi gimnazijos direktorius Jonas Kavaliūnas. Pasveikinęs mokytojus ir mokinius, jis džiaugėsi galįs atidaryti 31-uosius mokslo metus Vasario 16 gimnazijoje, kuri, vieningu lietuvių darbu ir aukomis įkurta, bendromis visų pastangomis toliau sėkmingai laikosi, sudarydama geras sąlygas mokytis laisvojo pasaulio kraštų lietuviškajam jaunimui. Dauguma mokinių iš Vokietijos ir todėl laikomasi šio krašto mokyklų programų, kad gimnaziją baigę galėtų gauti brandos atestatus, įgalinančius stoti į bet kurį Vokietijos ar kito krašto universitetą. Su atvykusiais iš Amerikos einamos jų krašto mokyklų programos, kad grįžus Ameri-

kon čia išbūti mokslo metai būtų įskaityti. Bet Vasario 16 gimnazija visų pirma yra lietuvių gimnazija. Joje mokslas einamas pagal nepriklausomos Lietuvos programas mokantis čia lietuvių kalbos ir literatūros, Lietuvos istorijos, dailės, dainų, tautinių šokių.

Visus tris mokyklos uždavinius lietuviškasis gimnazijos charakteris apjungia, o krikščioniškasis pagilina bei atbaigia. Iš tikimybe ir meilę Lietuvai išreiškėme Lietuvos trispalvės pakėlimu ir tautos himnu, o per pamaldas bažnyčioje meldėme Dievą pagalbos. Tos palaimos prašysime ir toliau kasdien malda; ta pačia malda kuri būdavo kalbama nepriklausomos Lietuvos mokyklose. Švęsimė ir tautinės bei valstybinės šventės, kurios būdavo švenčiamos nepriklausomoje Lietuvoje.

Eidami mokslus, mes rengiamės gyvenimui. Lankydami šią gimnaziją, mes galime formuoti savo gyvenimą turtingesnį, su platesniais horizontais, nes čia be kitų kalbų mes galime išmokyti vertingą lietuvių kalbą, pažinti lietuvių literatūrą, tradicijas, garbingą Lietuvos praeitį, dabarties siekimus ir tapti ne tik gyvenamojo krašto, bet ir lietuvių tautos kultūros žmonėmis. Su laiku galėsime didžiuotis Vasario 16 gimnaziją lanke ir baigę.

Po to direktorius supažindino mokinius su savo padėjėju A. Šmitu ir kitais mokytojais: kun. J. Dėdinu, kun. Fr. Skėriu, M. Buiviu, D. Krybinaite, H. Grimm, K. Grodbergu, D. Hartmann H. Hueter, E. Kaciucevičium, I. Krauter, A. Krivicku, W. Lemke, H. Loeffke, E. Meikiene, G. Meyer, M. Šmitiene, M. Schulder, U. Theel, J. Vaičiulaityte ir A. Weigel. Vieni pilnai įdarbinti, o kiti dirba dalį laiko arba turi tik po porą pamokų kas savaitę. Berniukų bendrabučio vedėjas yra W. Lemkė, jo pavaduotojas — M. Buivys. Mergaičių bendrabučio vedėja yra M. Šmitienė, jos pavaduotoja — D. Grybinaitė. Nuo spalio 1 mergaičių bendrabučio vedėja V. Vaitkutė-Olscham.

LB Inf.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Ave.....	312-227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	302-478-2871
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

SHEETMETAL SCHEDULER

MUST BE ABLE TO PLAN AND LOAD SHEETMETAL DEPARTMENT (DAYS).

ALSO NEED EXPERIENCE
SHEETMETAL OPERATORS

SPOT WELDERS

BRAZERS

PAINTERS

(DAYS & NIGHTS)

STEADY WORK. SOME OVERTIME AND BENEFITS.

NORTHUP INC.

302 Nichols Drive

Hutchins, Texas 75141

214-225-7351

EOE

Lietuvių Dienos Clevelande

Lietuvių Dienos, rengiamos Clevelande LB apylinkės, kas met sutraukia gausų lietuvių būrį.

Siais metais, spalio 31 dienos vakare, DMNP parapijos salėje, Toronto vyrų choras Aras, vadovaujamas dirigento ir solisto Vaclovo Verikaičio, talkininkaujant talentingam jaunam muzikui Jonui Govėdai, atliko vakaro koncertinę programą. Parapijos salė seniai bematė tokią gausią publiką. Su malonumu teko pastebėti, kad uždanga pakilo tik su keletos minučių pavėlavimu, sulaužant seną mūsų tradiciją vėluotis pusvalandžiu ar daugiau. Chorą ir jo vadovus publika sutiko šiltais plojimais. Pirmoji programos dalis prasidėjo J. Gruodžio 'Tėve mūsų', kuriam nuaidėjus dalis publikos mėgino ploti... Toliau sekė trys punkteliai 'Lietuva brangi', sudainuota sklandžiai, bet monotoniškai, kaip mes esame pratę giedoti krikščionių iškilių metų. 'Kalniškės mūsų' diriguoti Vaclovas Verikaitis pakvietė į sceną tos

dainos kompozitorių Alfonsą Mikulskį. Dainomis 'Leiskit i Tėvyne', 'Zygis i Vilnių' ir 'Stoviu aš parimus', tęsėsi programos pradžia, taip primenant mūsų seno stovyklinio gyvenimo sentimentalų repertuarą.

Maloni atgaiva buvo paties dirigento Vaclovo Verikaičio dvi solo dainos, kurių viena, bent Clevelando publikai dar negirdėta Bražinsko 'Palik tik dainą man', klausytojus nutiekė romantiškai ir maloniai pajavairino repertuaro pradžios monotonią.

Sekančią dainą 'Už aukštų kalnų' diriguoti, choro vadovas ir vėl pakvietė tos dainos kompozitorių Alfonsą Mikulskį. Pirmoji programos dalis buvo užbaigta dar trimis dainomis, kurių viena, V. Juozapaičio 'Kvietimas i Sūduvą', publikos buvo įvertinta smarkiais plojimais.

Po pertraukos uždangai pakilus, žiūrovus maloniai nutiekė pagrindiniai pasikeitusi choro išvaizda: formalios juodos eilutės buvo pakeistos i smėlio spalvos švarkus su skoningo-

Toronto vyrų choras "Aras" Clevelande su vadovu V. Verikaičiu.

J. Garlos nuotr.

mis Aro emblemomis.

Antroji koncerto dalis buvo ištisai pramoginių dainų mišinys, pertrauktas patraukliu V. Verikaičio solo - Tosti 'Tavęs nebemyliu'. Buvo beveik ištisai dainuojama apie 'Uliavimą, alutį, pypkeles ir gėrimą 'trečios'. Kai kurios dainos beveik tikty geriau baltaus programai, o ne koncertinei. Jei pirmoje koncerto dalyje choristai atrodė rimti, beveik rūstūs, tai antroje jie pralinksėjo. Programai pasibaigus, klausytojai dar išreikalavo trijų dainų.

Antroji Lietuvių Dienų dalis paprastai susideda iš pamaldų ir parodos. Pamaldų metu Aras giedojo giesmes. V. Plečkaičiui kviečiant, pamaldų dalyviai giedojo kai kurias giesmes drauge su Toronto Aru. Po pamaldų tradicinės kavutės metu svečiai vėl turėjo progos artimiau pabendrauti su Clevelando visuomene. Vėliau, gavus kvietimą iš Lietuvių Namų direktoriaus Zeno Dučmano, svečiai perėjo į Lietuvių namus, kur buvo vaišinami iki jų išvykimo į Torontą. Iš nuotikų teko susidaryti įspūdį, kad Toronto Vyrų choras grįžta į namus pakelta nuotaika, patenkintas Clevelando visuomenės vaišinimu ir entuziastingu priėmimu.

DMNP parapijos salėje kasmetinė meno paroda šiais metais mūsų visuomenei pristatė naujas nuotaikas - jaunųjų menininkų negausus būrelis buvo atstovaujamas skulptūros, foto meno, tapybos, grafikos ir tekstilės darbų eksponatais. Zita Kripavičiūtės pastangomis pavyko surinkti devynis jaunus menininkus, kurių darbai gerėjosi gražus lankytojų būrys. Kalbant apie pačią parodą, tenka pastebėti, kad salė buvo apytuštė dėl stokos eksponatų. Tačiau reikia tikėtis, kad sekančiais metais jaunieji parodos dalyviai pilnai užpildys savo kūriniais kiekvieną salės kampelį. Reikia tik darbo, ryžto ir drąsos. Su tikslu skatinti jaunuosius aktyviai dalyvauti mūsų visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime, norisi suminėti juos visus. Su piešiniais dalyvavo Lidija Balčiūnaitė, Lina Palubinskaitė ir Vida Kijauskaitė; foto meno srityje - Paulius Nasvytis, Zita Kripavičiūtė, Jūlytė Ba-

kūnaitė; dalia Miškinytė pasirodė su grafika ir tekstilės eksponatais; Walda - Fitzpatrick - su tapyba. Ypatingą žiūrovų dėmesį traukė Zitos Kripavičiūtės 'Mąstymas' ir Pauliaus Nasvyčio 'Autoportretas' Tomas Kijauskas pasirodė su keleta skulptūros darbų.

Apžvelgiant šių metų Lietuvių Dienas reikia pripažinti, kad mūsų visuomenė ta švente domisi, ją remia ir joje gausiai dalyvauja. LB Apylinkės valdyba, idėjusi nepaprastai daug darbo ir pastangų, kasmet ieško naujų būdų tai šven- tei pajavairinti.

Koncertas paliko įspūdį, kad choras yra drausmingas, puikiai susidainavęs, taria taip aiškiai, kad ir nepažįstamų dainų žodžius buvo galima suprasti. Choras pasiduo- da savo dinamiško dirigento mostams, dainuoja santūriai ir pavienių balsų beveik visiškai sutirpimas visuomenėje yra malonus ausiai, negirdint cho- ruose prasiskverbiančių 'solis- tų'. Siek tiek buvo pasigęsta tenorų. Vėliau teko patirti, kad į koncertą dėl įvairių prie- žasčių neatvyko 9 choristai. Gal tuo ir galima būtų tenorų trūkumą pateisinti.

Ypatingai buvo patraukli Jono Govėdos fortepiono pa- lyda ir jo paties dalyvavimas choro nuotaikose, į jas įsilie- jant besikeičiančia veido išraiš- ka ir judėsiomis. Vietomis jo pa- lyda skambėjo kaip sidabro varpeliai, pagyvindami mums kai kurias gerai pažįstamas ir subanalėjusias dainas.

Šių dienų publika, išlepinta aukštos klasės koncertų ir televizijos programų, jau ir sa- viškiams pradeda statyti aukš- tesnius reikalavimus, nepasi- tenkindama kadaise popula- riu pasakymu, kad 'kaip mums, lietuviams, tai gerai'. Todėl ne visada pakanka gero techninio pasiruošimo, bet svarbu kreipti dėmesio į reper- tuaro sustatymą bei idomesnį pažįstamų dainų aranžavimą, tuo pagerbiant publikos skonį.

Plojimams nutilus, dvi jau- nos mergaitės į sceną įnešė di- džiolį redens gėlių krepšį. Ne- buvo jokių prakalbų ir sveiki- nimų scenoje. Nebuvo vargi- nami menininkai, nei publika. Tokia ori ir meno šventei tin- kama užbaigia Clevelande ne- ra retenybė. Pagaliau atsikra- tume mus dešimtmečiais per- sekiojusios stovyklinės tradici- jos, kai po koncertų ar vaidi- nimų tuščios kalbos užtrukda- vo ilgiau, negu pati progra- ma.

Po programos, vaišių metu buvo apsiukeista linkėjimais ir sveikinimais tarp Aro, Ciurlio- nio Ansamblio ir Ramovėnų choro. Ir čia, dideliame vaišių dalyvių džiaugsmui, išvengta ilgų prakalbų. Todėl buvo progos savitarpį pabendrauti ir susidraugauti.

A. Balašaitienė

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Pasinaudokite reta proga!

Vilties leidykla iš savo užsilikusių leidinių sudarė naują knygų rinkinį, kurio vertė 48 dol., bet Dirvos skaitytojams parduodama

už 20 dol.

Rinkinyje yra šios knygos:

- Bronys Raila. VAIVOS RYKSTĖ. Šimtas prakalbų i Lietuvą. 1975-1979. Viršelis ir aplankas Algirdo Kurausko. 436 psl. Kaina 10 dol.
- Dr. Albertas Gerutis. PETRAS KLIMAS. Valstybininkas, diplomatas, istorikas, kankinys. 312 psl. Kaina 10 dol.
- Petronėlė Orintaitė. ERELII KUORAI. Istorinis romanas. Viršelis ir iliustracijos Marijos Žymantienės. 384 psl. Kaina 8 dol.
- R. Spalis. MERGAITĖ IŠ GETO. Romanas. 364 psl. Kaina 5 dol.
- R. Spalis. ŠIRDIS IŠ GRANITO. Romanas. 380 psl. Kaina 10 dol.
- Emilija Čekienė. KAD JI BŪTŲ GYVA. Publicistika. Aplankas ir iliustracijos Pauliaus Jurkaus. 420 psl. Kaina 5 dol.

Visos šios knygos įskaitant ir persiuntimo išlaidas, gaunamos už 20 dol.

Paskubėkite įsigyti, nes yra tik ribotas skaičius rinkinių. Pirmame rinkinyje buvusios Laisvės kovų dainos jau išparduotos.

— IŠKIRPTI —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103-0206

Siunčiu 20 dol. ir prašau išsiųsti man paminėtų knygų rinkinį.

Pavardė ir vardas

Adresas

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS

ISTAIGOS

ADMINISTRATORE

PILNATEISE NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)

LCMLS — Lake County

RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba įeigu jums reikia namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matasienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

Clevelando skautai Alfonsas Vanagas, Darius Motiejūnas, Rimas Muliolis, Jonas Muliolis, Paulius Nasvytis ir Paulius Žiedonis (trūksta Ryto Urbaičio) daug pasidarbavo prie Šv. Jurgio lietuvių parapijos pastatų remonto. P. Nasvyčio nuotr.

ŠĮ SEKMADIENĮ ŠV. JURGIO PARAPIJOS FESTIVALIS

Tradicinis Šv. Jurgio parapijos festivalis įvyks š. m. lapkričio 15 dieną. Kasmet parapijiečiai ir svečiai parapijos salėje praleidžia keletą malonių valandų, savo buvimus moraliniai sustiprindami parapijos gyvavimo tąsa ir taip pat suteikdami materialinę paramą, pasivaišindami skaniais paruoštais lietuviškais pietumis, įsigydami loterijos bilietus. Paprastai nuotaika būna linksma, jauki ir draugiška.

Šiais metais, parapijos energingai tarybai pirmininkaujant A. Kasulaičiui, pasidalinta organizaciniais

darbais. Zenonas Obelenis pasiėmė festivalio organizatoriaus ir šeimininko pareigas. Ponia Leokadija Nagevičienė, talkinama parapijos ponių, gamins pietus ir skanėstus. Festivalio metu galima bus įsigyti bilietus piniginei loterijai, kalakutų ir tortų traukimui.

Dabartinis parapijos administratorius kun. Juozas Bacevičius, susirūpinęs parapijos patalpų stoviu, pradėjo remonto darbus. Iki šiol pataisytas stogas. Toliau projektuojama pagerinti šilimos sistema, remontuojamos pastato sienos, langai ir rūpinamasi

aplinkos tvarka ir pagražinimu. Parapija džiaugiasi savo savanorių talka, kurie šeštadieniais ir atliekamu nuo darbo metu apvalė automobilių aikštes, pasienius ir kiemą. Taip pat Pilėnų tunto patyrusių skautų draugovė, vadovaujama Pauliaus Nasvyčio, sutvarkė ir išvalė pastato rūšį, atlikdama eilę sunkių valymo darbų.

Festivalio dienos pamaldų metu Ryto Babicko vadovaujamas parapijos choras giedos iškilmingas giesmes. Svečių tarpe laukiamas buvęs klebonas kun. Balys Ivanauskas.

Festivalio pelnas skiriamas parapijos remonto išlaidoms padengti. Šv. Jurgio parapijos administratorius kun. Juozas Bacevičius ir Parapijos Taryba kviečia visus lietuvius tame festi-valyje skaitlingai dalyvauti. (a. bal.)

• **OHIO AUTO BODY**, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepti į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

NATIONWIDE INSURANCE
Nationwide is on your side
• **APDRAUDOS** reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

HOUSE KEEPER
WILLING TO LIVE IN FLORIDA FOR 5 MONTHS FROM DECEMBER TO APRIL IN BEAUTIFUL HOME. NO COOKING — LIGHT CLEANING. SALARY NEGOTIABLE. REFS. PREFERRED. CALL 215 VI-3-7362 BEFORE NOON OR AFTER 6 P.M. (43-46)

O. Mikulskienė, stebint kuopos pirm. B. Nainiui, sega šaulių žvaigždę Ig. Mulioliui.

IŠ CLEVELANDO ŠAULIŲ VEIKLOS

Spalio 25 d. Lietuvių namų viršutinėje salėje, Žalgirio šaulių kuopa Clevelande suruošė Clevelando šaulių šaudymo sporto užbaigimo ir trofėjų įteikimo vakarą.

Už geriausią metų sezono šaudymą, Žalgirio kuopos I vietą laimėjo Benas Alis, II vietą Karsokas Algis, III vietą Karsokas Albinas, antroje grupėje už geriausią šaudymą trofėją laimėjo Vytautas Puškorius, moterų grupėje E. Šarkauskienė. Žalgirio kuopos pereinamąją taurę šiais metais laimėjo Algis Karsokas, tarpkuopinę taurę Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa. Trofėjas ir atžymėjimus įteikė Žalgirio kuopos sporto vadovas Ant. Glodenis asistuojant kuopos pirm. Br. Nainiui.

Kar. Juozapavičiaus kuopos šaudytojai už geriausią metų šaudymą I-mos vietos medalį laimėjo Julius Merkys, II-ros vietos J. Navickas ir III-čios vietos Juozas Merkys. Kar. Juozapavičiaus kuopos laimėtojams medalius įteikė kuopos šau-

dymo sporto vadovas J. Velykis asistuojant kuopos pirm. P. Venciui. Be to, Žalgirio kuopos nariai D. Vaičiūnas ir Ant. Glodenis, buvo apdovanoti centro valdybos specialiais pažymėjimais už pasidarbavimą kuopos veikloje, o kuopos narys Ig. Muliolis, ilgametis kuopos sporto vadovas už nuopelnus Lietuvai ir šaulių sąjungai, apdovanotas aukščiausiu garbės ordinu, šaulių s-gos žvaigždė, kurią prisegė kuopos garbės šaulė sesė O. Mikulskienė.

Pasibaigus trofėjų ir atžymėjimų įteikimui sekė meninė dalis, kurią atliko kuopos narys muz. Vytautas Puškorius. Po meninės dalies sekė vaišės ir šokiai.

E. Pranckus

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

amber studios, inc.

505 East 185 Street;
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Pas mus rasite didelį pasirinkimą meno išdirbinių (keramikos ir skulptūros), žinomų menininkų paveikslų, foto darbų, meno reikmenų ir gintaro papuošalų. Didelis paveikslų ir foto rėmų pasirinkimas ir jų įrėmavimas, bus atliktas pagal jūsų pageidavimus.

Studija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12-6 val. vak., antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 12-9 val. vak. šeštadieniais nuo 10-6 val. val. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

Mason Chamberlain, Inc., operators of the new Mississippi army ammunition plant, is seeking qualified applicants for the following positions:

ENGINEERS ENGINEERS, ELECTRONIC:

Provide engineering functions for industrial computer hardware, software, electronic instrumentation, test equipment, system design, and maintenance. Degree or equivalent required with 3 years computer hardware experience.

ENGINEERS, LUBRICATION/HYDRAULICS:

Establish maintenance lubrication program. Standardize lube program for plant wide utilization.

ENGINEERS, MECHANICAL:

Provide analysis and design of construction and mechanical equipment installation. Mechanical engineering degree or equivalent: 5 years mechanical/industrial engineering required.

ENGINEERS, ELECTRICAL:

Provide analysis and design of high and low voltage systems. Design power distribution to control systems. BSEE; 5 years industrial experience.

ENGINEERS, QUALITY:

Provide quality vendor surveys, gauge design and monitor equipment procurement contracts. Prepare technical specifications and design approvals. BSME or equivalent. 5 years experience preferred.

Expand your opportunities with a growing corporation, located 50 miles from New Orleans on the Gulf Coast of "sunny Southwest Mississippi". Call: (601) 798-0070 or send resume to:

MASON CHAMBERLAIN, INC.
119 Highway 11 South, Picayune, Mississippi 39466

An Equal Opportunity Employer M/F

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA KITOJE STOTYJE

Tėvynės Garsų radijo vedėjas J. Stempužis lapkričio 4 DMNP parapijos sveitainėje sukvietė radijo štabo narius ir apie dvidešimt visuomenininkų bei kultūrinių pasitarti, kur ir kokiomis sąlygomis galima būtų gauti patogesnę laiką lietuviškai radijo programai.

R. Kudukis paaiškino apie Clevelando radijo draugiją, kurios jis yra patikėtinių tarybos narys. Minėtoji draugija norinti gauti leidimą operuoti buvusią viešųjų mokyklų radijo stotį. Toje stotyje geromis sąlygomis galima būtų gauti laiką ir lietuviškai programai, bet leidimo bylos svarstymas gali užtrukti Federalinėje komunikacijos komisijoje metus ar ilgiau.

J. Stempužis pranešė, kad tuoju pat galima gauti laiką WJW-AM 850 stotyje sekmadieniais vakare nuo 7 iki 8 val. Kaina brangi — \$250 už valandą. Stotis yra galinga, pietuose girdima iki Columbus, o rytuose iki Pensilvanijos pakraščiu.

Diskusijose sveikų patarimų davė ir parėmė sumanymą laikinai pradėti transliacijas WJW stotyje E. Stepas, A. Balašaitienė, dr. H. Brazaitis, dr. D. Degėsys, kun. J. Kidykas, J. Malskis, M. Lenkauskienė, V. Mariūnas, kun. G. Kijauskas, V. Bacevičius, D. Čipkienė ir kt. dalyvavę pasitarime.

Tėvynės Garsų vedėjas pareiškė, jeigu klausytojai pageidautų ir dosniai atsilieps į kreipimąsi, lietuviška radijo programą per WJW stotį galima būtų pradėti transliuoti sekmadienį, gruodžio 6. Radijo štabas toliau rūpinsis šio klausimo sprendimu.

TAUTOS SUKILIMO MINĖJIMAS

1941 m. birželio mėn. įvykęs lietuvių tautos sukilimas, pareikalavęs labai brangios ir didelės kraujo aukos, dar kartą parodė pasauliui mūsų tautos nepalaužiamą ryžtą gyventi laisvai savo nepriklausomą valstybę.

Tas istorinis faktas šiais metais prisimenamas laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių.

Tautos sukilimo 40 metų sukaktis Clevelande bus minima š. m. lapkričio 22 d., sekmadienį, šia tvarka: 10

Akt. Laima Rastenytė-Lapinskienė atliks drauge su Darius Lapinsku meninę programą lapkričio 22 d. Lietuvos sukilimo minėjime Clevelande.

val. šv. Mišios Dievo Motinos N. P. šventovėje už žuvusius sukilimo dalyvius, partizanus, ištremtus Sibire ir kovojančius Lietuvoje. Giedos Čiurlionio ansamblis. 10:30 val. šv. Mišios šv. Jurgio šventovėje ta pačia intencija.

4 val. p. p. akademija-minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Kalbės Laikinosios vyriausybės narys dr. Adolfas Damušis ir Laisvės kovotojas Vladas Šakalys.

Meninę programą atliks Laima Rastenytė-Lapinskienė, Darius Lapinskas ir jų sūnus iš Chicagos.

1941 m. Tautos sukilimo minėjimo komitetas išrinktas organizacijų atstovų susirinkime. Jį sudaro: pirm. Alfonsas Mikulskis ir nariai: Vladas Čyvas, Vytautas Jokūbaitis, Juozas Stempužis ir Juozas Žilionis.

Visi esate maloniai kviečiami dalyvauti.

• **LB Clevelando Apylinkės Valdyba** nuoširdžiai dėkoja šioms "Aro" koncerto rėmėjams, kurių pavardės buvo praleistos programos rėmėjų sąrašė: Eugenijai ir dr. Ant. Aželiams, Onai Jarašūnienei, Magdalenai ir Aleksui Liutkams, Jaunučiui Nasvyčiui, Konstancijai ir Juozui Šlapeliams.

INŽINIERIŲ SUSIRINKIMAS

Kviečiame koleges-gas ir jų svečius dalyvauti susirinkime š. m. lapkričio 14 d., šeštadienį, 7 val. vak. Dievo Motinos N. P. parapijos mažojoje salėje, 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119.

Programoje: Trumpas valdybos pranešimas. Pokalbis apie užsienio technologijos įtaką JAV pramonei. Pokalbį praves Romas Bubllys, MS, MA; Stepas Matas, PHD ir Romualdas Kašuba, PHD. "Kelionė aplink

pasaulį" — R. Kašuba, Phd. Vaišės.

ALIAS skyriaus valdybos pirmininkas
dr. Stepas Matas

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Rasa Marija Ardytė iš Erie Pa. ir Juozas Juška iš New Jersey, spalio 31 d. susituokė šv. Petro katedroje, Erie, Pa. Vaišės vyko Ramada Inn, Erie. Laimingų vedybinio gyvenimo metų!

• **ALT Clevelando skyriaus metinis susirinkimas** įvyks sekmadienį, š. m. lapkričio 22 d., 12 val. šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje.

Darbotvarkėje: veiklos, izdo ir kontrolės komisijos pranešimai, naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, ateities veikla ir kt.

Skyriaus valdyba prašo visas organizacijas iki lapkričio 20 d. pranešti savo atstovus ir jeigu galima sumokėti nario mokestį 5 dol. valdybos išdininkui Broniui Nainiui, 18414 Landseer Rd., Cleveland, Ohio 44119, telef.: 481-8472.

METINĖS ŽAIDYNĖS CLEVELANDE

32-sios š. Amerikos Lietuvių metinės sporto žaidynės ruošiamos 1982 m. gegužės 8-9 d. d., Clevelande.

Anksčiau planuota balandžio 24-25 d. data pasirodė netinkama, nes nebuvo įmanoma gauti reikalingas patalpas.

Žaidynių programa apima krepšinio, tinklinio, šachmatų ir plaukimo varžybas.

Pagrindinė žaidynių vieta bus Clevelando Valstybinis Universitetas.

Žaidynių vykdytojas — Clevelando LSK žaibas.

Clevelando lietuvių organizacijos prašomos tą sa-

vaitgalį neruošti kitų parengimų.

JAV JAUNIMO SĄJUNGOS TARYBOS POSĖDIS

Lapkričio 14-15 dienomis įvyks JAV Jaunimo Sąjungos Tarybos posėdis Clevelando Lietuvių Namuose, 877 E. 185 St., Clevelande. Posėdžio pradžia yra šeštadienį, 10 val. ryto. Atvyksta JAV Krašto valdyba iš Philadelphijos su pranešimais bei ateities planais. Iš Detroito atvyksta Violeta Abariūtė, V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso pirmininkė. Ji painformuos apie V PLJK ruošos darbus.

• **Antanas F. Skirius**, žurnalo Lietuvių Dienos leidėjas, iš Los Angeles buvo atskridęs į Vliko seimą Clevelande ir ta proga aplankė Dirvą. Iš Clevelando išskrido į Chicagą, kur praleis keletą dienų.

• **LB Clevelando Apylinkės vakaronė.** Ateinančioje apylinkės vakaronėje bus rodomas filmas apie Lietuvių Enciklopedijos idėjos gimimą ir jos realizavimą. Vakaronė įvyks trečiadienį, lapkričio 18 d., 7:30 val. vakaro Dievo Motinos parapijos sveitainėje. Dauguma šeimų Lietuvių Enciklopediją turi savo knygų lentynose. Todėl visiems bus įdomu pamatyti gyvus jos leidėjus redaktorius bei bendradarbius ir gauti platesnių informacijų apie jos kūrimą. Visi mielai laukiami.

• **Nerijos antros plokštelės** sutiktuvės įvyks lapkričio 15 d., sekmadienį, 3:30 v. p. p. Lietuvių Namų virtutinėje salėje. Kalbės prof. Andrius Kuprevičius. Įėjimas visiems laisvas. Po pristatymo bus galima įsigyti plokštelę ir prie kavos puoduko ir saldumynų maloniai praleisti popietę. Popietę globoja Korp! Giedra.

HOUSE FOR RENT

5 rooms down, 2 bedrooms. Newly remodeled carpeting throu out, appliances included. \$185 month. Carl Ave. Call: 585-2498.

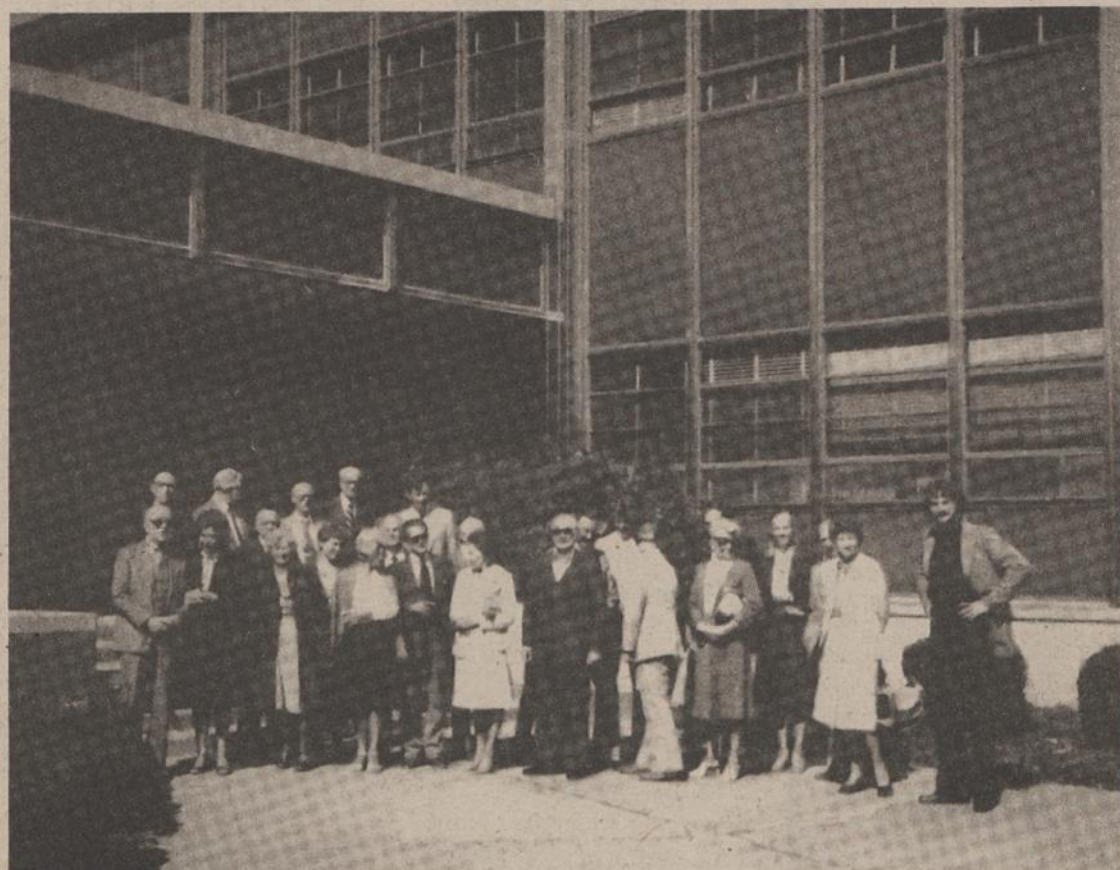
(44-47)

FOR SALE OR RENT

18004 East Park Dr. Beautiful 3 bedroom home. Low owner finansing, or \$400.00 month. Rent. Drive by, than call owner-agent 531-6787.

RESIDENT CUSTODIAN COUPLE

Ideal situation for healthy retired persons. Nice 1 bedroom aptm. including utilities, plus salary, in suburban neighborhood. Please call Mr. Millar days 464-9150 evenings & Sunday 731-4223

Clevelando lietuviai inžinieriai ir jų svečiai lanko Republic Steel korporacijos tyrinėjimų centrą Independence, Ohio. Tyrinėjimo centro direktorium yra dr. Stepas Matas.

DIRVA

KORP! NEO-LITHUANIA NAUJA VALDYBA

Korp! Neo-Lithuania suvažiuojo lapkričio 7 d. Chicagoje buvo išrinkta nauja korporacijos vyr. valdyba, kuri pareigomis paskirstė sekančiai:

Pirm. Antanas Juodvalkis, vicepirm. Švitrius Gotceitas, sekr. Vida Kriaučiūnaitė-Jonušienė, išd. Valentina Mažeikienė ir arbi-

ter elegantiarum Rimas Gulbinas.

Pirmininko A. Juodvalkio adresas: 6620 So. Rockwell, Chicago, Ill. 60629. Telef. (312) 925-0035.

Linkime naujai valdybai sėkmės.

• John Kancevičius, gyv. Lawrence, Mass., nuoširdus Dirvos rėmėjas, kasmet atsiunčias stambesnę auką,

šiemet irgi atsiuntė 299 dol., parašydamas "čia yra auka Tau, Dirva, ir jokio dalyvavimo neimu Jūsų "burtuose", tai yra viskas! Geros laimės ateity Tau, Dirva".

Ačiū už auką ir nuoširdžius linkėjimus.

• Sol. Regina Žymantaitė-Peters, gyv. New Yorke, kuri vis labiau garsėja dainavimu, neužmiršta lietuvių tautinės veiklos ir Dirvos. Šiomis dienomis atsiuntė Dirvai paremti auką 150 dol. Ačiū.

• Inž. Kazimieras Pocius, gyv. Beverly Shores, Ind., buvęs ilgametis Vilties pirmininkas, o dabar vicepirmininkas, paskutiniu laiku buvo sunkiai sunegalavęs. Dabar sveikatai pagerėjus, vėl žada aktyviai įsijungti į visuomeninę veiklą.

• Naujųjų laikų Lietuvos Istorijos antrojo tomo išleidimas užsitęsė dėl jos autoriaus Prano Čepėno mirties. Šios knygos leidėjas: Dr. Kazio Griniaus Fondas, 2523 West 69th St., Chicago, Ill. 60629.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NARIŲ DĖMESIUI

1981 metais nuo GRUODŽIO mėn. 1 dienos ir baigiant GRUODŽIO 31 dieną vyksta Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos NOMINACIJOS.

Visos SLA kuopos gruodžio-December mėn. privalo sušaukti visuotinius narių susirinkimus ir susirinkimuose atlikti NOMINACIJAS į SLA Pildomąją Tarybą.

Visi SLA nariai kuo skaitlingiausiai dalyvausite NOMINACIJOSE!

Genovaitė Meiliūnienė
Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje
sekretorė

LIETUVOS PASIUNTINYBEI REIKALINGA SKUBI PARAMA

Esant skubiam reikalui, pageidaujama, kad organizacijos ir pavieniai tautiečiai, norintieji jau dabar prisidėti prie šiuo laiku reikalingiausio ir neatidėliotino Atstovybės rūmų Washingtono remonto, aukas siųsti tiesiog Lietuvos Atstovybei (išrašant čekius LITHUANIAN LEGATION vardu) šiuo adresu:

Lithuanian Legation
2622 16th Street N.W.
Washington, D. C. 20009

• Kauno Aušros berniukų ir mergaičių gimnazijų buvusių mokinių ir mokytojų suvažiuojo rengiamas 1982 m. gegužės mėn. 28-30 dienomis Chicagoje. Numatoma surengti Aušros dailininkų ir Aušros gimnazijų visų laidų nuotraukų parodą. Šeštadienio vakarą bus

SĄSKRYDIS BEAUMONT STOVYKLA VIETĖJE

1982 m. gegužės 28-31 dienomis, Memorial Day savaitgalį, įvyks vyr. skaučių, sk. vyčių, gintarių ir j. budžių sąskrydis Beaumont stovyklavietėje, prie Clevelando.

Vadovybės kvietimu, Clevelandas - Neringos Tn., Pilėnų Tn. ir Klaipėdos Vt. - sutiko būti Sąskrydžio organizatoriais ir rengėjais. Atsakingąjį renginio komitetą sudaro: vyr. skaučių - Vilija Nasvytytė, sk. vyčių - Remigijus Belzinskas, j. skautų - Marius Juodišius, ryšininkas su BSA (stovyklavietė) - Vytautas Staškus ir koordinatorė - Stefa Gedgaudienė.

Virš minėtų vienetų nariai kviečiami jau dabar rezervuoti laiką sąskrydžiui savo planuose ir kartu organizuoti, kad jis būtų ne tik gausus, bet kartu naudingas, idomus ir nuotaikingas.

Pasisakymai, siūlymai ir pageidavimai yra laukiami iki ateinančių metų sausio 15 dienos. Siųsti Stefai Gedgaudienei, 2216 Coventry Rd., Cleveland Hts., OH 44118 - tel. (216) 321-4751.

banketas, o sekmadienį bus iškilmingos Mišios ir akademija. Bus progos artimiau pabendrauti atnaujinti senas pažintis ir papildyti beblėstančius jaunų dienų prisiminimus. Suinteresuoti suvažiuojo dalyvauti gali gauti platesnį informaciją, rašydami: Kęstutis Miklius, 4048 W. 91st. Pl., Oak Lawn, Ill. 60453. Tel. (312) 636-8938.

Suvažiavimo Rengimo Valdybą sudaro: V. Adamkus, H. Bagdonienė, K. Leonaitienė, A. Likanderienė, T. Kuraitienė, K. Kriaučiūnas, A. Mažeikienė, K. Miklius, A. Skrupskelienė, J. Vasaitis, V. Vijeikis, A. Visockis ir K. Žalnieraitis.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučiūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę EUGENIJAUS KRIAUČELIŲNO PREMIJĄ.

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučiūno 1000 dolerių premiją skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvą vienerių metų bėgyje.

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po

vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Liteuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučiūnų šeima.

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučiūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio.

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlo raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir čiučiami: EUGENIJAUS KRIAUČELIŲNO PREMIJOS KOMISIJAI, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Illinois 60464.

ŠALFAS SUVAŽIAVIMAS

Metinis visuotinis ŠALFAS S-gos suvažiuojo lapkričio 14-15 d. d., Clevelando Lietuvių Namuose, 877 185th St., Cleveland, Ohio 44119. Tel. (216) 531-2131.

Suvažiavimo pradžia — šeštadienį, lapkričio 14 d., 11:00 val. ryto. Sekmadienį, lapkričio 15 d. suvažiuojo bus tęsiamas tuo atveju, jei darbotvarkė nebus užbaigta šeštadienį.

Pagal ŠALFAS S-gos Statutą, suvažiuojo sprendžiamuoju balsu dalyvauja: sporto klubų rinktieji atstovai, rinktieji ŠALFAS S-gos pareigūnai bei skirčiai administraciniai pareigūnai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio lavinimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu judėjimu besidomį asmenys.

Šis suvažiuojo yra ypatingas tuo, kad jame bus renkama nauja ŠALFAS S-gos Centro Valdyba ir kiti pareigūnai. Darbotvarkėje, šalia pranešimų bei apyskaitų priėmimų bus svarstoma pagrindinės gairės 1983 m. Chicagoje įvykstančių II-jų Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių, Išeivijos Sporto Istorijos leidinio reikalai, Lietuvių Sporto Fondo reikalai, Lasvės Olimpiada su ja iškile tarptautinio sportinio bendradarbiavimo reikalai, ŠALFAS S-gos bendravimas su lietuvių organizacijomis ir visa eilė kitų reikalų. Be abejo, stambokas punktas bus 1982 m. varžybinio kalendoriaus nustatymas.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į ŠALFAS S-gos Centro Valdybos pirmininką Praną Bernecką, 32 Rivercrest Rd. Toronto, Ont. M6S 4H3, telef. (416) 763-4429, arba vicepirmininką Algirdą Bielskį, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, telef. 216-481-7161.

Balfo Clevelando skyriaus pirmininkui

A. A.

VACLOVUI STEPONAVIČIUI

mirus, dukrai VIDAI, broliams, seserims ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžią ir gilią užuojautą

Balfo Skyriaus Valdyba

Draugijos narei,

A. A.

DR. BRONEI ZELBIENEI

mirus, jos vyrui PETRUI ZELBAI ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Detroito Lietuvių Gydytojų
ir
Dantų Gydytojų Draugija

A. A.

DR. BRONEI ZELBIENEI

mirus, jos vyrą PRANĄ ZELBĄ, šeimą, giminės, ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Martina ir Napoleonas
Miškiniai
Detroit, Michigan

A. A.

DR. BRONEI ZELBIENEI

mirus, jos vyrui PRANUI ZELBAI, šeimai, giminėms ir artimiesiems skausmo valandoje nuoširdžią užuojautą taria

Pajauta ir Jonas
Gaižučiai
Detroit, Michigan